

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างแบบสอบถาม

แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุการทำงานในธนาคาร
 0-3 ปี
 3-6 ปี
 6-9 ปี
 มากกว่า 9 ปี
3. อายุงานในแผนกสินเชื่อ
 0-3 ปี
 3-6 ปี
 6-9 ปี
 มากกว่า 9 ปี
4. ท่านจบการศึกษาในระดับสูงสุดในระดับใด
 ต่ำกว่าปริญญาตรี
 ปริญญาตรี
 ปริญญาโท
 สูงกว่าปริญญาโท
5. พนักงานสินเชื่อในสาขาของท่านมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้เพียงใด

ระดับความรู้	จำนวน
มีความรู้ดีมาก สามารถให้คำแนะนำปรึกษาผู้อื่นได้เป็นอย่างดี	
มีความรู้ดี สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ได้เป็นอย่างดี	
สามารถปฏิบัติงานได้ แต่ต้องอาศัยคำแนะนำบ้าง	
ยังต้องอาศัยคำแนะนำเป็นส่วนใหญ่ในการปฏิบัติงาน	

6. ในแผนกสิบชื่อของท่านมีจำนวนพนักงานกี่คน

- 1 - 3 คน
- 4 - 6 คน
- 7 - 10 คน
- มากกว่า 10 คน

7. ท่านคิดว่าจำนวนพนักงานในปัจจุบันเหมาะสมกับปริมาณงานในปัจจุบันหรือไม่

- เหมาะสม
- ไม่เหมาะสม เพราะมีพนักงานน้อยเกินไป
- ไม่เหมาะสม เพราะมีพนักงานมากเกินไป
- อื่น ๆ

8. ท่านคิดว่าภายหลังจากที่มีกระบวนการปรับโครงสร้างที่เกิดขึ้น เป็นการเพิ่มภาระของพนักงานเพียงใด

- ไม่ได้เพิ่มภาระ พนักงานยังสามารถทำงานได้ตามปกติ
- เพิ่มภาระเพียงเล็กน้อย โดยพนักงานต้องใช้เวลาการทำงานเพิ่มขึ้นบ้าง
- เพิ่มภาระพอสมควร โดยพนักงานต้องใช้เวลาการทำงานเพิ่มขึ้นอย่างมาก
- เพิ่มภาระมากจนพนักงานที่มีอยู่ปัจจุบันไม่พอเพียงกับปริมาณงาน

ตอนที่ 2 ปัจจัย ปัญหาและนโยบายในการปรับโครงสร้างหนี้

1. การพิจารณาคัดเลือกรูปแบบที่จะนำเข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ ปัจจัยเหล่านี้มีผลมากน้อยเพียงใด

	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีผล
1. ปัญหาของลูกหนี้ยังอยู่ในวิสัยที่จะแก้ไขได้หรือไม่					
2. ความยุ่งยากในการแก้ไขปัญหาลูกหนี้					
3. ความรู้ความชำนาญและบุคลากรที่ต้องใช้					
4. ผลประโยชน์ของธนาคาร					
5. ความร่วมมือของลูกหนี้					
6. เจ้าหนี้รายอื่น ๆ ที่มีผลกระทบต่อกรปรับโครงสร้างหนี้					
7. ความสามารถในการชำระหนี้ในอนาคต					
8. สิทธิประโยชน์ที่ธนาคารจะได้รับจากทางการ					
9. นโยบายของธนาคารเอง					

2. การประเมินความเป็นไปได้ในการปรับโครงสร้างหนี้ บัญชีเหล่านี้มีผลต่อการประเมินมากน้อยเพียงใด

ปัจจัยภายนอก	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีผล
1. สภาพเศรษฐกิจ					
2. การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี					
3. สภาพตลาดและการแข่งขัน					
4. นโยบายของรัฐบาล					
5. ฐานะทางการเงินของลูกหนี้					
6. การบริหารจัดการ ในองค์กร					
7. ความสามารถ ในการแข่งขัน					
8. การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น (ซึ่งเป็นสาเหตุของการปรับโครงสร้างหนี้)					
9. เงินลงทุนที่ต้องใช้เพิ่มเติมเพื่อดำเนินการ ในอนาคต					

3. ท่านคิดว่าปัญหาและอุปสรรค ในข้อต่อไปนี้มีผลกับการปรับโครงสร้างหนี้มากน้อยเพียงใด

	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีผล
1. ลูกหนี้ไม่ให้ความร่วมมือและไม่เข้าใจปัญหา					
2. ลูกหนี้แต่ละรายมีปัญหาไม่เหมือนกัน ทำให้ยากต่อการหามาตรการแก้ไข					
3. ลูกหนี้มีเจ้าหนี้หลายราย ต้องมีการตกลงระหว่างเจ้าหนี้					
4. กฎระเบียบ ข้อบังคับของทางการไม่ชัดเจน					
5. หน่วยงานหรือพนักงานไม่มีความพร้อมในการปรับโครงสร้างหนี้					
6. ศักยภาพของทางการยังไม่ถูกใจเท่าที่ควร					
7. ขั้นตอนในการขออนุมัติของธนาคารพาณิชย์เอง					

4. สาเหตุที่สำคัญที่สุดที่ทำให้ลูกหนี้อาจไม่สามารถเข้าสู่ระบบการปรับโครงสร้างหนี้ คือ
- ความสามารถในการชำระหนี้ต่ำ
  - ภาวะของธุรกิจมีแนวโน้มที่ไม่ดี
  - ลูกหนี้ไม่ให้ความร่วมมือ
  - ลูกหนี้ตั้งใจทุจริต
  - อื่น ๆ
5. ธนาคารมีแนวทางในการแก้ไขหนี้ที่ไม่สามารถเข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ คือ
- คำเนินคดี
  - อื่น ๆ
6. ปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่ทำให้การปรับโครงสร้างหนี้ประสบความสำเร็จ
- ลูกหนี้ให้ความร่วมมือ
  - ความสามารถในการชำระหนี้
  - นโยบายสำนักงานใหญ่ค่อนข้างผ่อนปรน
  - การแทรกแซงของทางการ
7. ระยะเวลาในการปรับโครงสร้างหนี้
- 0 - 2 เดือน
  - มากกว่า 2 เดือน - 4 เดือน
  - มากกว่า 4 เดือน - 6 เดือน
  - มากกว่า 6 เดือนขึ้นไป
8. ปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่มีผลต่อระยะเวลาการปรับโครงสร้างหนี้
- ความร่วมมือของลูกหนี้
  - ประเภทธุรกิจ
  - มูลค่าของหนี้
  - นโยบายและระเบียบวิธีปฏิบัติของธนาคาร

9. วิธีใดบ้างที่ใช้ในการปรับโครงสร้างหนี้ (ตามได้หลายข้อ)

- อัตราคอกเบี้ยลง
- ขยายระยะเวลาการชำระหนี้เพิ่มขึ้น
- ปรับหนี้ระยะสั้นเป็นระยะยาว
- ลดเงินต้นหรือคอกเบี้ยค้างรับ
- รับโอนทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันในการชำระหนี้
- รับโอนทรัพย์สินที่ไม่ใช่เป็นหลักประกันในการชำระหนี้
- ให้ระยะเวลาปลอดเงินต้นและ/หรือคอกเบี้ย
- แปลงหนี้เป็นทุน
- อื่น ๆ

10. ในการปรับโครงสร้างหนี้มีการปรับโครงสร้างหนี้โดยความสมัครใจในสัดส่วนเท่าใด

- น้อยกว่าร้อยละ 21
- ร้อยละ 21 - 40
- ร้อยละ 41 - 60
- ร้อยละ 61 - 80
- มากกว่าร้อยละ 80

11. ในการปรับโครงสร้างหนี้ มีการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา (TDR) สัดส่วนเท่าใด

- น้อยกว่าร้อยละ 21
- ร้อยละ 21 - 40
- ร้อยละ 41 - 60
- ร้อยละ 61 - 80
- มากกว่าร้อยละ 80

12. ลูกหนี้ที่ปรับโครงสร้างแล้วมีจำนวนเท่าไรที่สามารถทำตามสัญญาการปรับโครงสร้างหนี้

- น้อยกว่าร้อยละ 21
- ร้อยละ 21 - 40
- ร้อยละ 41 - 60
- ร้อยละ 61 - 80
- มากกว่าร้อยละ 80

13. สาเหตุที่สำคัญที่สุดที่ลูกหนี้ไม่ปฏิบัติตามสัญญาการปรับโครงสร้างหนี้

- ขาดการวิเคราะห์ข้อมูลที่ดี
- ข้อมูลจากลูกหนี้เป็นเท็จ
- พนักงานธนาคารไม่มีความเข้าใจในการปรับโครงสร้างหนี้
- ลูกหนี้ไม่มีความเข้าใจในการปรับโครงสร้างหนี้
- ภาวะธุรกิจของลูกหนี้มีการเปลี่ยนแปลง
- อื่น ๆ

14. จำนวนลูกหนี้ที่ใช้และไม่ใช้ที่ปรึกษาทางการเงินในการปรับโครงสร้างหนี้

- น้อยกว่าร้อยละ 11
- ร้อยละ 11 - 20
- ร้อยละ 21 - 30
- ร้อยละ 31 - 40
- มากกว่าร้อยละ 40

ตอนที่ 3 ความเห็นของธนาคารพาณิชย์ต่อการส่งเสริมการรับโครงการสร้างพื้นที่ของทางการ

ท่านเห็นว่าสิทธิประโยชน์ในการปรับ โครงสร้างพื้นที่ของทางการที่ออกมา นั้น มีผลต่อการปรับ โครงสร้างพื้นที่ของธนาคารมากน้อยเพียงใด

มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีผล
สิทธิประโยชน์จากการปรับโครงสร้างพื้นที่				
1. การนำมูลค่าหุ้นส่วนที่ปลดหนี้ให้ในระหว่าง 1 ม.ค.41 - 31.ค.42 มาเป็นรายจ่ายในการหักภาษี 2. การนำส่วนที่ปรับลดอัตราดอกเบี้ยให้กับลูกหนี้มาเป็นรายจ่ายในการหักภาษี 3. สามารถหยุดรับรายได้ออกเบียดดอกเบี้ยในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้ 6 เดือน เป็น 3 เดือน 4. การลดหย่อนค่าธรรมเนียมนการ โอนที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ 5. การอนุญาตให้สถาบันการเงินซื้อหรือมีหุ้นในบริษัทจำกัดที่เกินอัตราที่กำหนด 6. การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจให้เข้าชื่อและให้เข้าชื่อแบบลิสต์ซึ่ง อันเนื่องจากการปรับ โครงสร้างพื้นที่ 7. การอนุญาตให้สถาบันการเงินสามารถจำหน่ายลูกหนี้จัดชั้นสูญและลูกหนี้จัดชั้นสูญที่ได้เกินสำรองครบ ร้อยละ 100 แล้ว ตามหลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทยออกจากรายรับ 8. การให้ธนาคารพาณิชย์สามารถทยอยการตั้งสำรอง 5 คงขาด การบัญชีสำหรับทรัพย์สินที่จัดชั้น และการปรับ โครงสร้างพื้นที่				

ท่านมีความเห็นต่อระเบียบและหลักการในการปรับ โครงสร้างพื้นที่ของทางการว่ามีความเหมาะสมหรือไม่

	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ข้อเสนอแนะ
1. ความชัดเจนของระเบียบและหลักการต่าง ๆ			
2. สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่ให้กับธนาคารพาณิชย์			
3. การจัดทำเอกสารและการรายงาน			
4. การให้คำปรึกษาของทางการ			
5. ความร่วมมือของทางการ			

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างเอกสารที่ใช้ในการปรับโครงสร้างหนี้ของธนาคารพาณิชย์

ตารางที่ 5.1 ประมาณการแผนการผ่อนชำระคืนสัญญาการปรับโครงสร้างหนี้ บริษัท สมมุติ จำกัด

ปี	บด. สมมุติ	เงินสด	บจ. สมมุติ	การปรับโครงสร้างหนี้			ดอกเบี้ยค้างชำระ				ชำระหนี้	ชำระหนี้รวม	กระแสเงินสด	มูลค่าปัจจุบันสุทธิของเงินที่รับชำระหนี้	
				ยอดคงเหลือ	อัตราดอกเบี้ย (%)	จำนวนดอกเบี้ย	ชำระดอกเบี้ย	ชำระเริ่มต้น	ดอกเบี้ยชำระระหว่างปี	ดอกเบี้ยชำระก่อนปรับโครงสร้างหนี้					ชำระดอกเบี้ยค้างชำระ
2542	1,500.00	0.00	1,500.00	10,000.00	6.00%	600.00	600.00	0.00	0.00	1,000.00	0.00	1,000.00	600.00	900.00	535.71
2543	2,000.00	900.00	2,900.00	10,000.00	9.50%	950.00	950.00	400.00	400.00	1,000.00	0.00	1,000.00	2,350.00	550.00	1,873.41
2544	4,000.00	550.00	4,550.00	9,600.00	9.50%	912.00	912.00	3,100.00	3,100.00	0.00	0.00	0.00	4,012.00	538.00	2,855.66
2545	5,500.00	538.00	6,038.00	6,500.00	9.50%	617.50	617.50	5,000.00	5,000.00	0.00	0.00	0.00	5,617.50	420.50	3,570.02
2546	6,000.00	420.50	6,420.50	1,500.00	9.50%	142.50	142.50	1,500.00	1,500.00	0.00	0.00	0.00	1,642.50	4,778.00	932.00
						3,222.00	3,222.00	10,000.00	10,000.00				4,222.00	14,222.00	9,766.80

ตัวอย่างการจัดทำประมาณการทางการเงิน บริษัท สมมุติ จำกัด เป็นลูกหนี้ของธนาคาร ทนกิจ จำกัด (มหาชน) โดยวงเงินหนี้ทั้งหมด 350 ล้านบาท ผู้ตราดอกเบี้ย MLR+1 (MLR = ร้อยละ 9.5) โดยมีเงื่อนไขการผ่อนชำระเดือนละ 4.5 ล้านบาท โดยมีเงื่อนไขทางการเงิน ซึ่งได้มาขอปรับโครงสร้างหนี้กับธนาคาร โดยมียอดหนี้ค้างชำระเป็นเงินต้น 310 ล้านบาทและดอกเบี้ยค้างชำระ 1 ล้านบาท ซึ่งบริษัท เสนอแผนในการปรับโครงสร้างหนี้ โดยโอนหุ้นสามัญของบริษัทจำนวน 20 ล้านหุ้น (ราคาหุ้น 10 บาท) ปัจจุบันมีมูลค่าทางบัญชี 7.5 บาท) เพื่อชำระหนี้ จำนวน 200 ล้านบาท และให้โอนทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันให้กับธนาคารเพื่อชำระหนี้เพิ่มอีก 100 ล้านบาท ส่วนที่เหลืออีก 10 ล้านบาทพร้อมดอกเบี้ยค้างชำระจำนวน 1 ล้านบาท บริษัทจะชำระให้หมดภายใน 5 ปี และบริษัท ประมาณการกระแสเงินสดรับสุทธิในช่วง 5 ปี คือ ปรากฏดังนี้

ประมาณการกระแสเงินสดรับในแต่ละปี

ปี 2542	1,500,000 บาท
ปี 2543	2,000,000 บาท
ปี 2544	4,000,000 บาท
ปี 2545	5,500,000 บาท
ปี 2546	6,000,000 บาท

จากข้อมูลข้างต้นธนาคาร ได้จัดทำประมาณการทางการเงิน ดังนี้

1. จัดทำแผนการผ่อนชำระ
2. จำนวนส่วนสูญเสียจากการปรับโครงสร้างหนี้
  - 2.1 กรณีโอนหุ้นเพื่อชำระหนี้ ยอดหนี้ 200 ล้านบาท มูลค่าหุ้นทางบัญชี = 20 ล้านหุ้น X 7.5 บาท = 150 ล้านบาท มีส่วนสูญเสีย 50 ล้านบาท
  - 2.2 กรณีโอนทรัพย์สินเพื่อชำระหนี้ ยอดหนี้ 100 ล้านบาท ประเมินราคาที่ดินที่เป็นหลักประกันได้ 90 ล้านบาท มีส่วนสูญเสีย 10 ล้านบาท
  - 2.3 กรณีรับชำระหนี้ด้วยเงินสด ยอดหนี้ (เงินต้นและดอกเบี้ย) 11 ล้านบาท จำนวนมูลค่าปัจจุบันของเงินสดรับจากการชำระหนี้ได้ 9.77 ล้านบาท มีส่วนสูญเสีย 1.23 ล้านบาท ดังนั้นการปรับโครงสร้างหนี้ครั้งนี้มีส่วนสูญเสีย 61.23 ล้านบาท

ธนาคาร.....จำกัด (มหาชน)

ตัวอย่าง

ใบขออนุมัติปรับปรุงโครงสร้างหนี้

วันที่ 28 มิถุนายน 2542

ที่: สำนักงานใหญ่ สาขาเงินกู้อุตสาหกรรมเหนือ ฝ่าย: สินเชื่ออุตสาหกรรม

(ชื่อ) บริษัท สมมุติ จำกัด (NAME) SOMMUTI CO.,LTD เลขที่ 123 อ.พหลโยธิน บางเขน กรุงเทพฯ โทร 579-1111, 579-2222 เลขทะเบียนการค้า..... ผู้สอบบัญชี

ณ เดือนกุมภาพันธ์ 2542 วงเงินรวม (ล้านบาท) Credit Scoring กลุ่มสมมุติ 1,250 บริษัท 310

ประเภทธุรกิจหลัก [ ] - [ ] - [ ]

ผลิตภัณฑ์นำเสนอด้านอุตสาหกรรมหลัก

1) แปลงหนี้จำนวน 200.0 ล้านบาท เป็นหุ้นสามัญจำนวน 20

แบบทั่วไป แบบมี ปัญหา สินเชื่อภาค เศรษฐกิจ ช้อ..... สินเชื่อผู้ ضمان บช

PDR TDR

- 2) โอนทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันค้ำประกันหนี้ธนาคาร ในราคา 90.0 ล้านบาท เพื่อชำระหนี้วงเงินบางส่วนจำนวน 100.0 ล้านบาท
- 3) เปลี่ยนเงื่อนไขการชำระหนี้วงเงิน ส่วนที่เหลือ จำนวน 10.0 ล้านบาท ระยะเวลา 5 ปี โดยชำระดอกเบี้ยตามความสามารถ ทั้งนี้ส่วนต่างของดอกเบี้ยที่ เก็บตามความสามารถกับอัตราดอกเบี้ยปกติจะรวมไว้ในบัญชีดอกเบี้ยชำระแล้วเรียกเก็บเมื่อกิจการมีความสามารถที่จะจ่ายได้

ประเภท สินเชื่อ	รายละเอียด	วงเงินเดิม	ยอดหนี้ (28/6/42)	เสนอ เพิ่ม/(ลด)	อนุมัติ เพิ่ม/(ลด)	รวมเงิน ช้อ ให้ได้สูงสุด
LOAN 1	บัญชีเดิม อัตราดอกเบี้ย MLR+1% ระยะเวลา 20 ปี ชำระเงินต้นพร้อมดอกเบี้ย ทุก เดือน ละ 4.5 ล้านบาท	350,000	310,000	(300,000)	(300,000)	-0-
LOAN (TDR)	บัญชีปรับปรุงโครงสร้างหนี้ อัตราดอกเบี้ย ในปีแรกให้ใช้อัตรา 6% ต่อปี ปีต่อๆ ไปเท่ากับ MRL ในอัตราคงที่กล่าว ให้ชำระตามความสามารถ ระยะเวลา 5 ปี โดยมีรายละเอียดดังนี้			10,000	10,000	10,000
	ปี อัตราค/บ ชำระเงินต้น ชำระค/บ ชำระค/บ ที่พัก					
	2542 6.0 0.0 0.6 0.0					
	2543 MLR 0.4 0.95 0.5					
	2544 MLR 3.1 0.91 0.0					
	2545 MLR 5.0 0.62 0.0					
	2546 MLR 1.5 0.14 0.0					
	หมายเหตุ - ปัจจุบัน MLR เท่ากับ 9.50% ต่อปี					
	Funding (สกุล) ต้น	350,000	310,000	(300,000)	(300,000)	10,000
	นอกจากนี้ถูกค้ำประกันทรัพย์สินอื่นของ ธนาคาร					
	รวม.....ราย เป็นเงิน.....ล้านบาท					
	Non-Funding (สกุล)					
	บาท/USD	310,000	310,000	(300,000)	(300,000)	10,000
	รวมทั้งสิ้น					
	ราคาประเมิน					
	จำนวนเงินตามนิติกรรม					
	10,000					
	ไม่มี					

(เข้าหลักเกณฑ์ตามหนังสือ ธปท.ที่ ง.(ว) 512/2542 ลง.31 มี.ค.42 ข้อ 3(...))

ความเห็นของผู้มีอำนาจอนุมัติ

( ) ตำแหน่ง ( ) ตำแหน่ง ( ) ตำแหน่ง

สัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้

ตัวอย่าง

สัญญาฉบับนี้ทำขึ้นเมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2542 ณ ธนาคารธนกิจ ไทย จำกัด(มหาชน) ระหว่าง

- (ก) บริษัท สมมุติ จำกัด ภูมิลำเนาตั้งอยู่เลขที่ 123 ถนนพหลโยธิน บางเขน กรุงเทพฯ ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า "ลูกหนี้" ฝ่ายหนึ่ง กับ
- (ข) ธนาคารธนกิจ ไทย จำกัด (มหาชน) สำนักงานตั้งอยู่เลขที่ _____ ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า "ธนาคาร" อีกฝ่ายหนึ่ง

เพื่อเป็นหลักฐานว่าความที่ลูกหนี้ได้รับเงินเชื่อจากธนาคารเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินธุรกิจ ดังรายละเอียดปรากฏตามสัญญาให้สินเชื่อ และ/หรือ คำขอ และ/หรือ เอกสารอื่นใดที่ใช้เป็นหลักฐานในการให้สินเชื่อที่แนบท้ายสัญญานี้ ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญานี้ด้วย ซึ่งต่อไปนี้จะรวมเรียกว่า "สัญญาเดิม" เป็นวงเงินและจำนวนหนี้คงค้างดังรายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ 1 ท้ายสัญญานี้ ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญานี้ด้วย ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า "สินเชื่อ" นั้น

เนื่องจากขณะนี้ลูกหนี้ประสบปัญหาการดำเนินธุรกิจ อันเป็นผลกระทบมาจากภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน ทำให้ลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้สินเชื่อให้แก่ธนาคารตามจำนวนเงิน และ/หรือ ตามกำหนดเวลาที่ตกลงไว้กับธนาคารได้ ลูกหนี้จึงมีความประสงค์จะขอให้ธนาคารผ่อนปรนเงื่อนไขในการชำระหนี้เพื่อให้สอดคล้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้และเพื่อให้ลูกหนี้สามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้ ซึ่งในการนี้ ธนาคารได้ทำการวิเคราะห์และประเมินสภาพการณ์แล้ว จึงตกลงยินยอมที่จะผ่อนปรนเงื่อนไขในการชำระหนี้ให้แก่ลูกหนี้ตามรายละเอียดดังกล่าวต่อไป ดังนั้น คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายจึงได้ทำสัญญาฉบับนี้ขึ้น ดังมีข้อความต่อไปนี้

ข้อ 1. การรับรองยอดหนี้

ลูกหนี้ยอมรับว่า ณ วันที่ทำสัญญานี้ ลูกหนี้มีหนี้อยู่กับธนาคาร โดยแยกเป็นหนี้ต้นเงินและดอกเบี้ยค้างชำระ ซึ่งธนาคารคิดคำนวณจากอัตราดอกเบี้ยตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญาเดิม รวมทั้งยอมรับว่า ธนาคารมีสิทธิที่จะคิดดอกเบี้ยจากต้นเงินดังกล่าว ไปจนกว่าลูกหนี้จะชำระหนี้คืนธนาคารเสร็จสิ้นและครบถ้วน ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกต้นเงินและดอกเบี้ยค้างชำระรวมทั้งสิทธิในการคิดดอกเบี้ยดังกล่าว ว่า "สิทธิตามสัญญาเดิม" ปรากฏรายละเอียดในเอกสารแนบ 1 ท้ายสัญญานี้ ทั้งนี้ ลูกหนี้ขอรับรองและยืนยันว่ายอดหนี้ดังกล่าว ธนาคารได้คิดคำนวณเป็นการถูกต้องแล้ว และลูกหนี้เป็นหนี้ธนาคารตามจำนวนดังกล่าวจริง โดยลูกหนี้ตกลงยินยอมชำระหนี้ต้นเงินรวมทั้งดอกเบี้ยให้แก่ธนาคารตามเงื่อนไขและรายละเอียดดังกล่าวต่อไปในสัญญานี้

ข้อ 2. ข้อผ่อนปรนเงื่อนไขในการชำระหนี้

2.1 ในการปรับปรุง โครงสร้างหนี้ตามสัญญานี้ ธนาคารตกลงยินยอมผ่อนปรนเงื่อนไขในการชำระหนี้ให้แก่ลูกหนี้ ดังรายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ 2 ท้ายสัญญานี้ ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญานี้ด้วย

2.2 โดยเป็นที่เข้าใจกันคืออยู่แล้วว่า การที่ธนาคารยินยอมผ่อนปรนเงื่อนไขในการชำระหนี้ให้แก่ลูกหนี้ในครั้งนี้ เป็นไป โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สอดคล้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ ภายใต้ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องในขณะนี้ โดยเฉพาะสภาวะเศรษฐกิจของประเทศในปัจจุบัน และตามหลักเกณฑ์ ข้อกำหนดของกฎหมาย คำสั่ง กฎกระทรวง ระเบียบของทางราชการ หรือหน่วยงานที่มีอำนาจหรือธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนี้ ดังนั้น หากต่อไปในภายหน้า เกิดกรณีดังกล่าวต่อไปนี้ ไม่ว่าจะกรณีใดกรณีหนึ่ง

2.2.1 ความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้เปลี่ยนแปลงไป เช่น เหตุปัจจัยที่ทำให้ลูกหนี้ประสบปัญหาในการดำเนินธุรกิจนั้นลดลงหรือหมดสิ้นไป และ/หรือ การดำเนินธุรกิจของลูกหนี้ดีขึ้น และ/หรือ ลูกหนี้มีความสามารถในการชำระหนี้ได้มากขึ้น

2.2.2 มีการประกาศใช้หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์ข้อกำหนดของกฎหมาย คำสั่ง กฎกระทรวง ระเบียบของทางราชการ หรือหน่วยงานที่มีอำนาจ หรือธนาคารแห่งประเทศไทย

2.2.3 เหตุการณ์หรือข้อเท็จจริงอื่นใดที่ธนาคารเห็น โดยสุจริตว่ามีผลกระทบต่อข้อผ่อนปรนเงื่อนไขที่กำหนดไว้เดิมในสาระสำคัญและธนาคารพิจารณาแล้วมีความเห็นว่า กรณีดังกล่าวมีผลทำให้ข้อผ่อนปรนเงื่อนไขในการชำระหนี้ตามที่กำหนดไว้ในเอกสารแนบ 2 ท้ายสัญญานี้ และ/หรือ ข้อตกลงตามสัญญานี้ ไม่สอดคล้องกับความสามารถในการชำระหนี้ และ/หรือ ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ข้อกำหนดของกฎหมาย คำสั่ง กฎกระทรวง ระเบียบของทางราชการ หรือหน่วยงานที่มีอำนาจ หรือธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น คู่สัญญาตกลงกันให้ธนาคารมีสิทธิเปลี่ยนแปลงข้อผ่อนปรนเงื่อนไขในการชำระหนี้ และ/หรือข้อตกลงตามสัญญานี้ได้ใหม่ เพื่อให้ข้อผ่อนปรนเงื่อนไขในการชำระหนี้เป็นไป โดยเหมาะสม ลูกหนี้และ/หรือผู้ค้ำประกันสัญญาได้ใหม่ เพื่อให้ข้อผ่อนปรนเงื่อนไขในการชำระหนี้ และ/หรือเงื่อนไขข้อตกลงอื่น ๆ ตามที่กำหนดไว้ในสัญญานี้ จนเป็นเหตุให้ต้องมีการเปลี่ยนแปลง จำนวนเงิน และ/หรือกำหนดเวลาที่ลูกหนี้จะต้องผ่อนชำระหนี้อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ลูกหนี้ตกลงยินยอมช่วยในการเปลี่ยนแปลงจำนวนเงิน และ/หรือ กำหนดเวลา ที่ต้องผ่อนชำระหนี้ นั้น โดยธนาคารเพียงแต่แจ้งให้ลูกหนี้ทราบล่วงหน้าเท่านั้น ทั้งนี้ หากการเปลี่ยนแปลงข้อผ่อนปรน และ/หรือ ข้อตกลงดังกล่าวเป็นเหตุให้ลูกหนี้ต้องชำระดอกเบี้ย และ/หรือ ต้นเงินให้แก่ธนาคารมากขึ้นหรือเร็วขึ้นกว่าที่ตกลงไว้เดิม รวมทั้งอาจต้องมีการชำระเงินใด ๆ เพิ่มเติมจากที่ได้เคยชำระให้มาแล้ว ลูกหนี้ตกลงยินยอมในหลักเกณฑ์ดังกล่าว รวมทั้งยอมชำระเงินส่วนที่เพิ่มขึ้นนั้นให้แก่ธนาคารทุกประการ

2.3 นอกจากนี้ หาก ณ วันถึงกำหนดชำระหนี้งวดใดงวดหนึ่ง ธนาคารพิจารณาแล้วมีความเห็นว่า ลูกหนี้มีความสามารถในการชำระหนี้ได้มากกว่าจำนวนเงินที่จะต้องชำระในงวดนั้น ๆ ลูกหนี้ตกลงยินยอมให้ธนาคารมีสิทธิเรียกให้

ลูกหนี้ชำระหนี้คืนก่อนกำหนดตามความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ในขณะนั้นได้ โดยธนาคารจะนำเงินส่วนที่ชำระคืนก่อนกำหนดนั้น ไปชำระต้นเงินที่ลูกหนี้ต้องชำระในงวดท้ายสุดก่อน

2.4 ลูกหนี้ตกลงยอมรับการพิจารณาเปลี่ยนแปลงข้อผ่อนปรนเงื่อนไขในการชำระหนี้ของธนาคารตามข้อ 2.2 และ/หรือ การใช้สิทธิเรียกให้ลูกหนี้ชำระหนี้คืนก่อนกำหนดตามข้อ 2.3 โดยจะไม่ได้แจ้งคัดค้านแต่ประการใด และจะไม่ถือว่าการกระทำดังกล่าวของธนาคาร ได้ก่อให้เกิดความเสียหายต่อลูกหนี้ รวมทั้งยินยอมสละสิทธิที่จะเรียกร้องค่าเสียหายใด ๆ จากธนาคารด้วย

ข้อ 3. การชำระหนี้และกำหนดเวลาในการชำระหนี้

3.1 ลูกหนี้สัญญาว่าจะผ่อนชำระหนี้ให้แก่ธนาคารตามจำนวนและกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในเอกสารแนบ 2 ท้ายสัญญาฉบับนี้ รวมทั้งที่จะมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงต่อไป ไม่ว่าจะโดยการตกลงกัน หรือจากการที่ธนาคารใช้สิทธิตามข้อ 2.2 และ/หรือ ข้อ 2.3

3.2 ในกรณีที่ลูกหนี้มีคณัดไม่ชำระหนี้ตามจำนวน และ/หรือ กำหนดเวลาที่ระบุไว้ตาม ข้อ 3.1 ลูกหนี้จะต้องเสียดอกเบี้ยสำหรับต้นเงินที่ยังคงค้างชำระ ในอัตราดอกเบี้ยสูงสุดสำหรับลูกค้าทั่วไปที่ธนาคารประกาศกำหนด ภายใต้ประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่องการกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติในเรื่องดอกเบี้ยและส่วนลด ซึ่งในขณะทำสัญญานี้เท่ากับร้อยละ 15.0 ต่อปี แต่ต่อไปอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามที่ธนาคารจะประกาศกำหนดเป็นคราว ๆ ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า "อัตราสูงสุดคิดเงินไข" ตลอดระยะเวลาที่คิดคณัด

3.3 ลูกหนี้และธนาคารตกลงกันว่า ในกรณีที่ลูกหนี้ค้างชำระดอกเบี้ยเป็นเวลานานเกินกว่าปีหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นดอกเบี้ยที่ธนาคารผ่อนปรนให้ หรือไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ และ ไม่ว่าธนาคารจะได้เรียกร้องทวงถามแล้วหรือไม่ ลูกหนี้ตกลงยินยอมให้ธนาคารมีสิทธินำดอกเบี้ยที่ค้างชำระนั้นมาหักกับต้นเงินที่ค้างชำระของผู้ได้ทันที ซึ่งต้นเงินและดอกเบี้ยที่หักกันนี้ให้ถือเป็นต้นเงินที่ลูกหนี้จะต้องชำระคืนและเสียดอกเบี้ยให้แก่ธนาคารในอัตราเดิมหรืออัตราสูงสุดคิดเงินไข (แล้วแต่กรณี) จนกว่าลูกหนี้จะชำระหนี้คืนแก่ธนาคารครบถ้วน ทั้งนี้ โดยธนาคารไม่จำเป็นต้องแจ้งให้ลูกหนี้ทราบล่วงหน้า

3.4 เนื่องจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามสัญญาฉบับนี้ เป็นการผ่อนปรนเงื่อนไขในการชำระหนี้ที่กำหนดไว้เดิม เพื่อช่วยให้ลูกหนี้สามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้ ซึ่งทำให้ธนาคารมีความสูญเสียที่เกิดขึ้นจากการผ่อนปรนเงื่อนไขในการชำระหนี้ดังกล่าว ดังนั้น หากลูกหนี้จะขอชำระหนี้ที่มีอยู่บางส่วนหรือทั้งหมดคืนก่อนกำหนด ลูกหนี้จะต้องมีหนังสือแจ้งให้ธนาคารทราบล่วงหน้าเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 7 วันทำการของธนาคาร พร้อมทั้งแสดงหลักฐานให้เป็นที่ยอมรับแก่ธนาคารถึงแหล่งที่มาของเงินที่ลูกหนี้นำมาชำระคืนก่อนกำหนดนั้นด้วย และลูกหนี้ตกลงยินยอมตามเงื่อนไขดังกล่าวต่อไปนี้

3.4.1 ลูกหนี้ตกลงยินยอมให้เป็นสิทธิของธนาคารที่จะใช้ดุลพินิจว่าจะยินยอมให้ลูกหนี้ชำระหนี้คืนก่อนกำหนดหรือไม่ อย่างไรก็ได้ โดยลูกหนี้จะไม่ได้แจ้งคัดค้าน รวมทั้งลูกหนี้ตกลงจะไม่เรียกร้องค่าเสียหายใด ๆ ทั้งสิ้นจากธนาคารด้วย

3.4.2 ในกรณีที่ธนาคารยินยอมให้ลูกหนี้ชำระหนี้คืนก่อนกำหนด ลูกหนี้จะต้องชำระดอกเบี้ยของจำนวนหนี้ต้นเงินที่ลูกหนี้ค้างชำระอยู่กับธนาคารที่เกิดขึ้นนับตั้งแต่วันที่ลูกหนี้ชำระดอกเบี้ยงวดก่อนจนถึงวันที่ลูกหนี้ชำระหนี้คืนก่อนกำหนด และจะต้องชดใช้เงินให้แก่ธนาคารเพื่อชดเชยความสูญเสียที่ธนาคารได้รับอันเนื่องมาจากการผ่อนปรนเงื่อนไขในการชำระหนี้ดังกล่าว เป็นจำนวนเงินเท่ากับสิทธิตามสัญญาเดิม หักด้วยจำนวนต้นเงินและดอกเบี้ยที่ลูกหนี้ได้ชำระหนี้ให้แก่ธนาคารตามข้อ 3.1 ของสัญญาฉบับนี้แล้ว ทั้งนี้ โดยลูกหนี้จะต้องชำระในวันที่ชำระหนี้คืนก่อนกำหนดนั้น

3.4.3 นอกจากการชดใช้เงินตามข้อ 3.4.2 แล้ว ลูกหนี้ตกลงยินยอมชำระค่าธรรมเนียมการชำระคืนก่อนกำหนด (Prepayment Fee) ให้แก่ธนาคารตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญาฉบับนี้ด้วย อนึ่ง ในกรณีที่ชำระหนี้คืนบางส่วน ลูกหนี้ขอรับว่าแล้วลูกหนี้จะ ได้ชำระต้นเงินที่ค้างชำระคืนก่อนกำหนดบางส่วนแล้วก็ตาม ลูกหนี้ก็ยังจะต้องผ่อนชำระหนี้ต้นเงินพร้อมทั้งดอกเบี้ยให้ถูกต้องครบถ้วนตามจำนวนและตามเวลาที่กำหนดไว้ต่อไปเช่นเดิมทุกประการ นอกจากนี้ การชำระคืนต้นเงินก่อนกำหนดดังกล่าวข้างต้น ลูกหนี้ตกลงยินยอมให้ธนาคารนำเงินที่ชำระนั้น ไปชำระต้นเงินที่ลูกหนี้ต้องชำระในงวดท้ายสุดก่อน

ข้อ 4 ข้อรับรองของลูกหนี้

ลูกหนี้ขอรับรองและยืนยันความถูกต้องแท้จริงของข้อความตามที่ระบุไว้ในสัญญาฉบับนี้และที่ระบุไว้ในเอกสารแนบ 3 ท้ายสัญญาฉบับนี้ ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาฉบับนี้ด้วย (หากมี)

ข้อ 5 เงื่อนไขในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

5.1 ในกรณีที่ลูกหนี้มีบุคคลภายนอกเป็นผู้จำนอง และ/หรือ ผู้จำนำ และ/หรือ เป็นผู้ค้ำประกันการชำระหนี้ของลูกหนี้ตามสัญญาเดิม ลูกหนี้ตกลงจัดให้ผู้จำนอง และ/หรือ ผู้จำนำ และ/หรือ ผู้ค้ำประกันดังกล่าว ลงนามให้ความยินยอมตามแบบที่ธนาคารกำหนดไว้ท้ายสัญญาฉบับนี้ โดยจะดำเนินการให้แล้วเสร็จ ก่อนหรือภายในวันทำสัญญานี้เป็นอย่างช้า

5.2 ลูกหนี้ตกลงส่งมอบเอกสาร รวมทั้งคำรับรอง (พร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง โดยผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อแทนบริษัทลูกหนี้) ดังต่อไปนี้ให้แก่ธนาคารภายในวันที่ทำสัญญานี้

5.2.1 หนังสือรับรองของนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท (ซึ่งออกภายในระยะเวลาไม่เกิน 30 วันก่อนวันที่ทำสัญญานี้) แสดงการจดทะเบียนบริษัทของลูกหนี้เป็นบริษัทจำกัด หรือ บริษัทมหาชนจำกัด จำนวนทุนจดทะเบียน รายชื่อกรรมการ และผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อแทนบริษัทลูกหนี้ ซึ่งจะต้องเป็นข้อมูลที่ต้องตรงกับที่เป็นอยู่ในวันที่ทำสัญญานี้ด้วย

5.2.2 หนังสือบริคณห์สนธิ ข้อบังคับของบริษัทลูกหนี้ฉบับที่มีผลใช้บังคับอยู่ ณ วันที่ทำสัญญานี้ และได้รับการตรวจสอบรับรองความถูกต้องโดยนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท ภายในระยะเวลาไม่เกิน 30 วัน ก่อนวันที่ทำสัญญานี้

5.2.3 บัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นของบริษัทลูกหนี้ตามสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้นของบริษัทลูกหนี้ ซึ่งได้ตรวจสอบรับรองความถูกต้องโดยนายทะเบียนผู้ถือหุ้นของบริษัทลูกหนี้ ภายในระยะเวลาไม่เกิน 30 วัน ก่อนวันที่ทำสัญญานี้

พร้อมทั้งคำรับรองของบริษัทลูกหนึ่งว่าเป็นรายชื่อผู้ถือหุ้นตามที่ปรากฏอยู่ ณ วันที่ทำสัญญานี้ ตลอดจนบัญชีรายชื่อคณะผู้บริหารของบริษัทลูกหนึ่งที่ธนาคารพิจารณาเห็นสมควร

5.2.4 สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการบริษัทของลูกหนึ่งก่อนมติให้ดำเนินการต่าง ๆ ตามที่ระบุไว้ในสัญญานี้ได้ ในกรณีที่มีการมอบอำนาจให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งลงชื่อในสัญญานี้ และ/หรือ เอกสารอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับสัญญานี้ ก็ต้องปรากฏข้อความการมอบอำนาจเช่นว่านั้นระบุไว้ในรายงานการประชุมคณะกรรมการบริษัทนี้ด้วย พร้อมทั้งจัดส่งตัวอย่างลายมือชื่อของบุคคลดังกล่าวด้วย

5.3 นอกจากนี้ ลูกหนึ่งตกลงยินยอมปฏิบัติตามเงื่อนไขในการให้สินเชื่อตามที่กำหนดไว้ในสัญญาเดิมและเงื่อนไขในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามที่กำหนดไว้ในเอกสารแนบ 4 ท้ายสัญญานี้ ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญานี้ด้วย (หากมี)

ข้อ 6. กรณีผิดนัดและผลของการผิดนัด

ลูกหนึ่งตกลงให้ถือว่า นอกจากลูกหนึ่งจะตกเป็นผู้ผิดนัดเมื่อเกิดกรณีใดกรณีหนึ่งตามที่ระบุไว้ในสัญญานี้แล้ว ให้ถือว่าลูกหนึ่งตกเป็นผู้ผิดนัดเมื่อเกิดกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

6.1 เมื่อลูกหนึ่งไม่ชำระเงินต้น ดอกเบี้ย ค่าธรรมเนียม หรือเงินจำนวนใด ๆ ตามจำนวน และ/หรือ ตามกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในสัญญานี้

6.2 เมื่อลูกหนึ่งไม่ปฏิบัติ หรือปฏิบัติผิดข้อตกลง ข้อรับรอง ข้อกำหนด หรือเงื่อนไขใด ๆ ที่ระบุไว้ในสัญญานี้หรือเอกสารอื่นใดตามสัญญานี้ หรือที่เกี่ยวข้องกับสัญญานี้

6.3 เมื่อปรากฏว่า หลักฐาน หนังสือ ข้อรับรอง คำยืนยัน หรือเอกสารที่ลูกหนึ่งมอบให้แก่ธนาคารมีข้อความเท็จ หรือเป็นเอกสารปลอม หรือ ไม่มีผลบังคับตามกฎหมาย ไม่ว่าทั้งหมดหรือแต่เพียงบางส่วน

6.4 เมื่อหนี้สินอื่นใดของลูกหนึ่ง นอกเหนือจากที่ระบุไว้ในสัญญานี้ ไม่มีการชำระเมื่อถึงกำหนด หรือเป็นอันต้องชำระก่อนถึงกำหนด หรือเงื่อนไขของลูกหนึ่งมีสิทธิเรียกให้ลูกหนึ่งชำระหนี้ก่อนกำหนด

6.5 เมื่อลูกหนึ่งหยุดประกอบธุรกิจประเภทที่ลูกหนึ่งดำเนินอยู่ในขณะที่ทำสัญญานี้ หรือเมื่อลูกหนึ่งประกอบธุรกิจประเภทอื่นแตกต่างไปจากประเภทธุรกิจที่ดำเนินอยู่ในขณะนั้น

6.6 เมื่อมีการแก้ไข เปลี่ยนแปลง มีการได้แข็ง หรือมีการงดเว้น หรือยกเลิกใบอนุญาต หนังสือรับรอง หนังสือยินยอม สิทธิประโยชน์ใด ๆ ที่ลูกหนึ่งได้รับหรือมิได้ในการประกอบธุรกิจ ซึ่งการแก้ไขเปลี่ยนแปลง การได้แข็ง การงดเว้น หรือยกเลิกเช่นว่านั้นมีผลก่อให้เกิดผลกระทบต่อความสามารถในการปฏิบัติการชำระหนี้ตามสัญญานี้ของลูกหนึ่ง

6.7 เมื่อลูกหนึ่งถูกดำเนินคดี โดยทางกฎหมายหรือคำสั่งของรัฐหรือเพราะกรณีอื่นใดอันมีผลให้การดำเนินงานภายในของลูกหนึ่งต้องเปลี่ยนแปลงไป หรืออำนาจในการดำเนินงานภายในหรือการประกอบธุรกิจของลูกหนึ่งต้องเปลี่ยนแปลงหรือระงับลง หรือหุ้นทั้งหมดหรือส่วนมากของลูกหนึ่ง หรือทั้งหมดหรือบางส่วนของทรัพย์สิน หรือรายได้ของลูกหนึ่งต้องถูกยึดอายัด เว้นคืน หรือตกเป็นของรัฐ

6.8 เมื่อลูกหนึ่งถูกฟ้องร้องดำเนินคดี หรือเมื่อเกิดเหตุการณ์อื่นใดที่ธนาคารเห็นว่า อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อการดำเนินการหรือสถานะการเงินของลูกหนึ่งหรืออาจกระทบกระเทือนถึงความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนึ่ง

6.9 เมื่อลูกหนึ่งตกเป็นผู้มีหนี้สินส่วนตัว หรือถูกพิทักษ์ทรัพย์ หรือถูกเพิกถอนสิทธิหรืออายัดทรัพย์ หรือมีการร้องขอให้ฟื้นฟูกิจการ หรือกระทำการใดอันอาจเป็นเหตุให้ลูกหนึ่งล้มละลายหรือถูกฟ้องล้มละลาย หรือกระทำการประนอมหนี้

6.10 เมื่อหลักประกันตามสัญญานี้มีมูลค่า และ/หรือ ความน่าเชื่อถือลดลง ไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ ในกรณีนี้ลูกหนึ่งตกเป็นผู้ผิดนัดตามความในวรรคก่อน ลูกหนึ่งตกลงยินยอมให้ธนาคารถือว่าการผิดนัดในจำนวนหนี้ทั้งหมด และให้ถือว่าบรรดาหนี้สินทั้งหลายตามสัญญานี้เป็นอันถึงกำหนดชำระทันที โดยไม่จำเป็นต้องมีคำบอกกล่าว เรียกเรื่อง ทวงถาม แต่อย่างไรก็ตาม ลูกหนึ่งตกลงชำระหนี้สินทั้งหลายคืนให้แก่ธนาคารทันที รวมทั้งยินยอมเสียดอกเบี้ยในต้นเงินที่ค้างชำระในอัตราสูงสุดคิดเงื่อนไขนับตั้งแต่วันที่ลูกหนึ่งตกเป็นผู้ผิดนัดตามสัญญานี้ จนกว่าจะชำระหนี้ทั้งหมดเสร็จสิ้น

ข้อ 7. ภัยพิบัติ

7.1 ลูกหนึ่งตกลงจ่ายค่าธรรมเนียมให้แก่ธนาคาร ดังรายละเอียดที่ปรากฏในเอกสารแนบ 5 ท้ายสัญญานี้ ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญานี้ด้วย (หากมี)

7.2 ลูกหนึ่งตกลงออกตัวสัญญานี้ให้เงิน และ/หรือ ตัวแลกเปลี่ยน โดยมีจำนวนเงิน วันถึงกำหนดใช้เงิน จำนวนฉบับ เงื่อนไข วิธีการ และแบบเอกสารที่ธนาคารกำหนด ให้แก่ธนาคารทันทีที่ได้รับแจ้งจากธนาคาร

7.3 ค่าธรรมเนียม ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ หรือเงินจำนวนใด ๆ ที่ลูกหนึ่งได้ชำระให้แก่ธนาคารแล้ว แม้ว่าสัญญานี้จะไม่มีผลบังคับใช้ ไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ ก็ตาม ลูกหนึ่งขอสงวนสิทธิ์ที่จะเรียกเงินดังกล่าวคืนจากธนาคาร ไม่ว่าเพราะเหตุใด ๆ ทั้งสิ้น

7.4 บรรดาค่าอากรแสตมป์ ค่าธรรมเนียม (นอกจากที่ระบุไว้ในสัญญานี้) ค่าภาษีอากร ค่าเบี้ยประกันภัย ค่าใช้จ่ายใด ๆ ที่เกิดขึ้นเนื่องจากการจดทะเบียนหลักประกัน การจำนอง จำนวนค่าประกัน การดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักประกัน การมอบอำนาจ การประกันภัย การเตรียม การทำ การปฏิบัติตามสัญญานี้ หรือเอกสาร นิติกรรม สัญญาอื่นใด ซึ่งเกี่ยวข้องกับสัญญานี้ รวมทั้งค่าบริการ ในการปรึกษากฎหมาย ตลอดจนค่าใช้จ่ายอื่นใด และค่าเสียหายต่าง ๆ อันเกิดขึ้นเนื่องจากการดำเนินการทั้งหลายตามที่ระบุไว้ในสัญญานี้ ลูกหนึ่งเป็นผู้รับผิดชอบแต่เพียงฝ่ายเดียว นอกจากนี้ ในกรณีที่ลูกหนึ่งตกเป็นผู้ผิดนัดตามสัญญานี้ ลูกหนึ่งยินยอมรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายทั้งหลายในบรรดาที่ธนาคารจะพึงได้รับอันเนื่องจากการผิดนัดของลูกหนึ่ง รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการเตือน เรียกเรื่อง ทวงถาม ค่าเดินคดี ค่าทนายความ ค่าอากรค่าธรรมเนียมในการดำเนินคดี ตลอดจนการบังคับคดี และการบังคับชำระหนี้ รวมทั้งการบังคับหลักประกันหรือทรัพย์สินอื่นอันเต็มจำนวนทุกอย่างที่ทุกประการด้วย ทั้งนี้ ลูกหนึ่งตกลงชำระค่า

อาคารแบบปี ค่าธรรมเนียม ค่าใช้จ่าย หรือเงินจำนวนใด ๆ ดังกล่าวในวรรคก่อน ไม่ว่าจำนวนหนึ่งจำนวนใดให้แก่หน่วยงานของรัฐ หรือธนาคาร หรือบุคคลที่ธนาคารกำหนด (แล้วแต่กรณี) ทั้งนี้ หรือภายในกำหนดเวลาที่หน่วยงานของรัฐเรียกเก็บ หรือที่ธนาคาร หรือบุคคลที่ธนาคารกำหนดได้แจ้งให้ทราบเป็นหนังสือ (อนึ่ง ลูกหนี้ยอมรับว่าจำนวนเงินที่ธนาคารหรือบุคคลที่ธนาคารกำหนดได้แจ้งให้ทราบตามหนังสือดังกล่าวให้อือเป็นส่วนหนึ่งที่ถูกต้องสมบูรณ์ โดยลูกหนี้จะไม่โต้แย้งใด ๆ ทั้งสิ้น) โดยลูกหนี้ยินยอมให้เป็น คุลพินิจของธนาคารที่จะดำเนินการตามความในข้อ 7.7 และ/หรือยินยอมให้ธนาคารมีสิทธิใช้ดุลพินิจทรงจ่ายเงินดังกล่าวแทนลูก หนี้ไปก่อน โดยไม่ต้องแจ้งให้ลูกหนี้ทราบล่วงหน้า และลูกหนี้ตกลงชดใช้เงินตามจำนวนที่ธนาคารได้จ่าย ไปก่อนหน้าคืนให้แก่ ธนาคารจนครบถ้วนพร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตราสูงสุดคิดเดือน wise นับแต่วันที่ธนาคารได้จ่ายเงินไป จนกว่าลูกหนี้จะชำระเงินให้แก่ ธนาคารเสร็จสิ้น

7.5 ลูกหนี้ตกลงว่ากรจ่ายเงินจำนวนใด ๆ ให้แก่ธนาคารตามสัญญา นี้ จะต้องปลอดจากข้อบังคับ หรือเงื่อนไขใด ๆ ทั้งสิ้น รวมทั้งจะไม่มีการหักค่านี้อาร ค่าใช้จ่ายใด ๆ อันอาจเรียกเก็บหรือหักไว้ตามกฎหมาย คำสั่ง กฎ กระทบวง ระเบียบของทางราชการ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันและ/หรือ ที่จะใช้บังคับในอนาคต หากลูกหนี้จะต้องหักค่านี้อหรือค่า ใช้จ่ายใด ๆ ดังกล่าว โดยผลบังคับของกฎหมายลูกหนี้ตกลงจ่ายเงินเพิ่มเติมให้แก่ธนาคารเพื่อที่จะทำให้จำนวนที่จะจ่ายให้แก่ ธนาคารภายหลังจากการหักภาษีหรือค่า ใช้จ่ายดังกล่าวแล้วเท่ากับจำนวนเงินต้น ดอกเบี้ย ค่าธรรมเนียม ค่าใช้จ่าย หรือเงินใด ๆ ที่ ลูกหนี้จะต้องจ่ายให้แก่ธนาคารตามสัญญา นี้ เสมือนว่า ไม่มีการหักภาษีหรือค่า ใช้จ่ายใด ๆ เลย

7.6 ในกรณีที่มีการประกาศใช้ หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลง เนื่อหา หรือการตีความกฎหมาย คำสั่ง กฎ กระทบวง ระเบียบของทางราชการ หรือหน่วยงานผู้มีอำนาจ หรือธนาคารแห่งประเทศไทยหรือกรณีที่มีความเปลี่ยนแปลงในสภาวะ ทางเศรษฐกิจ และ/หรือ สภาวะทางการเงิน ไม่ว่าภายในหรือภายนอกประเทศ หรือในกรณีที่มีเหตุการณ์จำเป็นอื่นใด อันเป็นผลทำให้ ต้นทุนและค่า ใช้จ่ายต่าง ๆ ของธนาคาร ในการปรับปรุง โครงสร้างหนี้ความสัญญา นี้เพิ่มขึ้น หรือเงิน ได้ หรือผลตอบแทนจำนวนใด ๆ ที่ธนาคารมีสิทธิจะได้รับตามสัญญา นี้ลดน้อยลงกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันเกี่ยวกับการปรับปรุง โครงสร้างหนี้ ให้แก่ลูกหนี้ รวมทั้ง การที่ธนาคารจะต้องดำเนินการตามคำสั่ง และ/หรือ ประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย (เช่น เรื่องการดำรงเงินกองทุน หรือการ ดำรงเงินสกลสำรอง หรือการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง) ลูกหนี้ยินยอมชดเชยจำนวนต้นและค่า ใช้จ่ายในการปรับปรุง โครงสร้าง หนี้จำนวนที่เพิ่มขึ้น หรือเงิน ได้ หรือผลตอบแทนจำนวนที่ลดน้อยลงนั้น ให้แก่ธนาคารด้วยการชำระเงินตามจำนวน กำหนดเวลา และรายละเอียดที่ธนาคารแจ้งให้ลูกหนี้ทราบเป็นหนังสือ ทั้งนี้ ลูกหนี้ตกลงและยอมรับว่าจำนวนเงินที่ลูกหนี้จะต้องชำระ ให้แก่ ธนาคารตามหนังสือดังกล่าวรวมทั้งหลักฐานเกี่ยวกับการคิดคำนวณ หรือต้นทุน หรือเงิน ได้ หรือผลตอบแทนดังกล่าวของธนาคาร โดยไม่ ได้โต้แย้ง คัดค้าน และ ไม่ถือว่าการกระทำของธนาคาร ได้ก่อให้เกิดความเสียหายต่อลูกหนี้ ทั้งยอมสละสิทธิที่จะเรียกร้องค่าเสียหายใด ๆ จากธนาคารด้วย

7.7 ในกรณีที่ลูกหนี้ผิดนัด ผิดสัญญา ไม่ชำระต้นเงิน ดอกเบี้ย ค่าธรรมเนียม ค่าเบี้ยประกันภัย (ถ้า หากมี) ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ค่าเสียหาย หรือเงินจำนวนใด ๆ ที่ลูกหนี้ต้องชำระตามสัญญา นี้ให้แก่ธนาคาร ลูกหนี้ยินยอม ให้เป็นสิทธิของ ธนาคารที่จะ ใช้ดุลพินิจหักเงินจากบัญชีเงินฝากทุกประเภทที่ลูกหนี้มีอยู่กับธนาคาร หรือเงินอื่นใดก็ตามที่ลูกหนี้มีอยู่กับธนาคารหรือ ที่ลูกหนี้มีสิทธิจะได้รับคืนจากธนาคารรวมทั้งเงินที่ลูกหนี้เป็นเจ้าของหรือเป็นเจ้าหนี้ธนาคาร เพื่อชำระหนี้ดังกล่าว ให้แก่ธนาคาร ได้ ทั้งนี้ โดยไม่ต้องแจ้งให้ลูกหนี้ทราบ ในกรณีที่เงินในบัญชีดังกล่าว และ/หรือ เงินที่ลูกหนี้มีอยู่กับธนาคาร หรือเงินที่ลูกหนี้มีสิทธิ จะได้รับคืนจากธนาคาร หรือเงินที่ลูกหนี้เป็นเจ้าของหรือเป็นเจ้าหนี้ธนาคาร ไม่มีให้หักหรือมีแต่ไม่พอ ให้หักชำระหนี้ได้ครบถ้วน ลูกหนี้ยินยอม ให้ธนาคารมีสิทธิใช้ดุลพินิจนำเงินตามจำนวนที่ลูกหนี้จะต้องรับผิดชอบดังกล่าว หรือหนี้ทั้งจำนวนนั้น หรือหนี้ จำนวนที่คงเหลือ หลังจากหักชำระหนี้แล้วนั้น ไปลงจ่ายในบัญชีเดินสะพัดที่ลูกหนี้มีอยู่กับธนาคารเพื่อ ให้ลูกหนี้เป็นหนี้เบิกเงินเกิน บัญชีต่อธนาคารต่อไป และลูกหนี้ยินยอมเสียดอกเบี้ยของจำนวนเงินที่เป็นหนี้เบิกเงินเกินบัญชี ให้แก่ธนาคาร ในอัตราดอกเบี้ย สูงสุดสำหรับลูกค้าทั่วไปที่ธนาคารประกาศกำหนด ภายใต้ประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง การกำหนดให้ธนาคารปฏิบัติ ในเรื่องดอกเบี้ยและส่วนลด ซึ่งในขณะทำสัญญา นี้เท่ากับร้อยละ 120 ต่อปี แต่ต่อไปอาจเปลี่ยนแปลง ได้ตามที่ธนาคารจะประกาศ กำหนดเป็นคราว ๆ ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า "อัตราสูงสุด" เว้นแต่เมื่อลูกหนี้ปฏิบัติผิดนัดผิดเงื่อนไขที่กำหนด ไว้ในคำขอเปิดบัญชีเดิน สะพัด และ/หรือ สัญญาที่เบิกเงินเกินบัญชีที่ลูกหนี้ทำไว้กับธนาคาร ลูกหนี้ยินยอมเสียดอกเบี้ยในอัตราสูงสุดคิดเดือน wise ในแทนอัตราสูง สุด ตามประเพณีการคิดดอกเบี้ยในบัญชีเดินสะพัดของธนาคารพาณิชย์ด้วย นับแต่วันที่ที่เป็นหนี้เบิกเงินเกินบัญชีเป็นต้นไป

7.8 การชำระดอกเบี้ย ต้นเงิน หรือเงินจำนวนใด ๆ ให้แก่ธนาคารตามสัญญา นี้ลูกหนี้จะเป็นผู้นำส่ง ให้แก่ธนาคาร ณ สถานที่และวัน เวลาทำการของธนาคาร หากกำหนดการชำระเงินดังกล่าวตรงกับวันหยุดทำการของธนาคาร ก็ให้ เลื่อนกำหนดการชำระเงินดังกล่าวเป็นวันเปิดทำการถัดไป

7.9 ในกรณีที่ธนาคารระงับต่อการ ใช้สิทธิใด ๆ ตามสัญญา นี้ ไม่ให้อือว่าเป็นการสละสิทธิอัน

7.10 ในกรณีที่มีการจำนอง และ/หรือ จำนำทรัพย์สินเป็นประกัน จำนำธนาคารบังคับจำนอง และ/หรือ บังคับจำนำเอาทรัพย์สินที่จำนอง และ/หรือจำนำ ขายทอดตลาด ได้เงินสุทธิ ไม่พอชำระหนี้ หรือในกรณีธนาคารเอาทรัพย์สินที่จำนองหลุด เป็นสิทธิและราคาทรัพย์สินที่จำนองต่ำกว่าจำนวนหนี้ที่อยู่ที่ใด ลูกหนี้ยินยอมชำระหนี้ที่ขาดจำนวนนั้นจากทรัพย์สินอื่นของลูกหนี้ให้แก่ ธนาคารจนครบถ้วน

7.11 ลูกหนี้ตกลงยินยอมให้ธนาคาร โอนสิทธิ หน้าที่ และผลประโยชน์ใด ๆ รวมทั้งหลักประกัน ตามสัญญา นี้ ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนให้แก่บุคคลภายนอก ได้ โดยเพียงแต่แจ้งการ โอนเป็นหนังสือให้ลูกหนี้ทราบเท่านั้น

7.12 เนื่องจากสัญญา นี้มีใช้เป็นการเปลี่ยนแปลงใหม่ แต่เป็นเพียงข้อตกลงก่อนปรนเงื่อน wise ในการชำระ หนี้ให้แก่ลูกหนี้ อันเป็นการปรับปรุง โครงสร้างหนี้เท่านั้น ดังนั้น นอกจากข้อความที่ได้แก้ไขเพิ่มเติม ในสัญญา นี้แล้ว คู่สัญญา ทั้ง สองฝ่ายตกลงให้ข้อความตามสัญญา เดิม มีผลใช้บังคับ ได้จนครบถ้วน ไปทุกประการ และตกลงยินยอม ให้ถือว่าสัญญา นี้เป็นส่วนหนึ่ง ของสัญญา เดิมด้วย นอกจากนี้บรรดาหลักประกันที่ลูกหนี้ให้ ไว้แก่ธนาคารตามสัญญา เดิม ก็ให้อือเป็นหลักประกัน ในการชำระหนี้

ตามสัญญานี้ด้วย สัญญาที่ทำขึ้นเป็น 2 ฉบับ มีข้อความถูกต้องตรงกัน คู่สัญญาทั้ง 2 ฝ่ายต่าง ได้ทราบข้อความในสัญญาเป็นอย่างดีแล้ว เห็นว่าตรงตามความประสงค์ จึง ได้ลงลายมือชื่อและประทับตรา (ถ้ามี) ไว้ต่อหน้าพยาน ณ วันเดือน ปี ที่ระบุข้างต้น

ลูกหนี้

(นาย)

ลูกหนี้

( )

ธนาคารธนกิจ ไทยจำกัด (มหาชน)

โดย ( ) ผู้มีอำนาจกระทำการแทน
ธนาคาร

ลงชื่อ ( ) พยาน

ลงชื่อ ( ) พยาน

เอกสารแนบ 1

รายละเอียดข้อตกลงธนาคารให้สินเชื่อและขอค้ำประกันค้ำ

ขอค้ำประกันค้ำ ณ วันที่ 9 พฤษภาคม 2543

ประเภทสินเชื่อ	วันที่ทำสัญญา	วงเงินสินเชื่อ	เงินต้น (บาท)	ดอกเบี้ย (บาท)	รวม (บาท)
1. เงินกู้	29 สิงหาคม 2539	350,000,000	310,000,000	1,000,000	311,000,000

เอกสารแนบ 2

รายละเอียดข้อผ่อนปรนเงื่อนไขในการชำระหนี้และกำหนดเวลาชำระหนี้

ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ตามสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ฉบับลงวันที่ 9 พฤษภาคม 2543 ระหว่าง ลูกหนี้ กับ ธนาคาร นั้นธนาคารตกลงยินยอมผ่อนปรนเงื่อนไขในการชำระหนี้ให้กับลูกหนี้ ดังนี้

ข้อ 1. ลูกหนี้ตกลงเสียดอกเบี้ยสำหรับหนี้ต้นเงิน(ตามจำนวนที่ปรากฏในเอกสารแนบ 1) ให้แก่ธนาคารในอัตราเท่ากับร้อยละ 2.0 สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมมาตรฐานทั่วไป(General Lending Rate) ที่ธนาคารประกาศกำหนด ภายใต้ประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่องการกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติในเรื่องดอกเบี้ยและส่วนลด ซึ่งในขณะทำสัญญานี้เท่ากับอัตราร้อยละ 12.00 ต่อปี แต่ต่อไปอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามที่ธนาคารจะประกาศกำหนดเป็นคราว ๆ ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า "อัตรา "GLR"

ข้อ 2. ลูกหนี้ตกลงชำระหนี้ต้นเงินและดอกเบี้ย (ตามจำนวนที่ปรากฏในเอกสารแนบ 1) พร้อมดอกเบี้ยตามข้อ 1 ให้แก่ธนาคารเป็นรายเดือน ตามรายละเอียดดังกล่าวต่อไปนี้

2.1 ลูกหนี้ตกลงผ่อนชำระดอกเบี้ยเดือนละ 1,500.00 บาท เริ่มตั้งแต่เดือน พฤษภาคม 2543 ถึง เมษายน 2545

2.2 ลูกหนี้ตกลงผ่อนชำระดอกเบี้ยส่วนที่ค้างเดิม ให้เสร็จสิ้นภายในกำหนด 2 ปี นับแต่วันทำสัญญาฉบับนี้

2.4 ลูกหนี้ตกลงผ่อนชำระเงินต้นและดอกเบี้ยเดือนละ 3,500.00 บาท เริ่มตั้งแต่เดือน พฤษภาคม 2545 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้นภายในกำหนดเวลา ไม่นเกิน 7 ปี นับแต่วันที่ทำสัญญาฉบับนี้

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก ค

ระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับการปรับโครงสร้างหนี้

ธนาคารแห่งประเทศไทย

2 มิถุนายน 2541

เรียน ผู้จัดการ

ธนาคารพาณิชย์ทุกธนาคาร

ที่ ธปท.ง.(ว) 1837 /2541 เรื่อง หลักเกณฑ์การปรับปรุงโครงสร้างหนี้
และหลักเกณฑ์การประเมินมูลค่าหลักประกันของสถาบันการเงิน

ตามที่ธนาคารได้ออกหนังสือที่ ธปท.ง.(ว) 1236/2541 ลงวันที่ 31 มีนาคม 2541 เรื่อง การปรับปรุงหลักเกณฑ์การระงับรับรู้ดอกเบี้ยค้างรับเป็นรายได้ การจัดชั้นลูกหนี้ การกันเงินสำรองสำหรับลูกหนี้ที่จัดชั้น และมาตรการอื่นที่เกี่ยวข้อง กำหนดหลักเกณฑ์ให้ธนาคารพาณิชย์ถือปฏิบัติเกี่ยวกับการรับรู้รายได้ การจัดชั้นลูกหนี้ การกันเงินสำรอง และมาตรการอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สถาบันการเงินเตรียมการถือปฏิบัติ นั้น

ธนาคารขอส่งหลักเกณฑ์การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของสถาบันการเงิน (เอกสารแนบ 1) และหลักเกณฑ์การประเมินมูลค่าหลักประกันของสถาบันการเงิน (เอกสารแนบ 2) โดยได้กำหนดวันที่เริ่มบังคับใช้สำหรับหลักเกณฑ์ใหม่นี้ ตั้งแต่วันที่ระบุในหลักเกณฑ์ดังกล่าว เป็นต้นไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(ม.ร.ว.จตุมงกมล โสณกุล)

ผู้ว่าการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารแนบ 1-2

ฝ่ายกำกับสถาบันการเงิน

โทร. 2835932, 2835868, 2835938, 2835994

หลักเกณฑ์การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของสถาบันการเงิน

หลักเกณฑ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดวิธีการเบื้องต้นที่สถาบันการเงินพึงปฏิบัติ ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ โดยสนับสนุนให้สถาบันการเงินมีการกำหนดนโยบาย วิธีการ และขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ มีการวิเคราะห์และจัดทำเอกสารหลักฐาน ประกอบอย่างเพียงพอ และถือปฏิบัติตามมาตรฐานสากลทั้งในด้านวิธีการบัญชี การจัดชั้นลูกหนี้ และการกันเงินสำรองที่เกี่ยวข้อง และให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 2 มิถุนายน 2541 เป็นต้นไป

1. วัตถุประสงค์ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของสถาบันการเงินเป็นการดำเนินการแก้ไขหนี้ที่มีปัญหา เพื่อให้สถาบันการเงินมีโอกาสได้รับชำระหนี้คืนสูงสุด หรือเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการ ดำเนินกิจการต่อไปทั้งของลูกหนี้และสถาบันการเงิน โดยเฉพาะลูกหนี้ของสถาบันการเงินที่ประสบ ปัญหาการชำระหนี้เนื่องจากผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจ แต่ยังมีแนวโน้มที่จะดำเนินธุรกิจต่อไปได้ ทั้งนี้ สถาบันการเงินจะต้องระมัดระวังมิให้การปรับปรุงโครงสร้างหนี้มีลักษณะเป็นการหลีกเลี่ยง การจัดชั้นลูกหนี้และการกันเงินสำรอง หรือหลีกเลี่ยงหลักเกณฑ์การระงับรับรู้รายได้

2. ขอบเขตของ “การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา”

การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา ในที่นี้ หมายถึง กรณีที่สถาบันการเงินจะมี ความสูญเสียเกิดขึ้นบางส่วน เนื่องจาก

2.1 การยินยอมผ่อนปรนเงื่อนไขการชำระหนี้ให้แก่ลูกหนี้ ซึ่งลูกหนี้ปกติทั่วไปจะไม่มี การผ่อนปรนเงื่อนไขดังกล่าว ได้แก่ การลดอัตราดอกเบี้ย การลดต้นเงิน หรือการลดดอกเบี้ยที่ค้างชำระ เป็นต้น ไม่ว่าจะมีการขยายระยะเวลาชำระหนี้ออกไปหรือไม่ก็ตาม ทั้งนี้การผ่อนปรนดังกล่าวมีผล ทำให้มูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับชำระหนี้ในอนาคต ต่ำกว่ามูลค่าหนี้ทั้งสิ้น ตามบัญชี

2.2 การรับชำระหนี้โดยการรับ โอนสินทรัพย์ ตราสารการเงิน หรือรับทุนที่เกิดจากการ แปรหนี้เป็นทุน (Debt-equity Swap) ของลูกหนี้เพื่อชำระหนี้ทั้งหมดหรือบางส่วน โดยที่ราคายุติธรรม (Fair Value) ของสินทรัพย์ ตราสารการเงิน หรือทุนดังกล่าว ต่ำกว่ามูลค่าหนี้ทั้งสิ้นตามบัญชี

การลดอัตราดอกเบี้ยให้แก่ลูกหนี้ตามภาวะตลาด หรือเพื่อรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกค้า หรือการขยายระยะเวลาการชำระหนี้ออกไป โดยมีการตกลงให้มีระยะเวลาปลอดหนี้โดยลูกหนี้ยังคง

จ่ายชำระดอกเบี้ยในอัตราที่ระบุไว้ในสัญญาเดิม และสถาบันการเงินวิเคราะห์แล้วคาดว่าจะได้รับชำระ
เงินต้นและดอกเบี้ยคืนครบถ้วนตามสัญญาการให้กู้ยืม จะไม่ถือว่าเป็นการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่มี
ปัญหา

3. การกำหนดนโยบายและมาตรการในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

สถาบันการเงินจะต้องดำเนินการ ดังนี้

3.1 นโยบายและมาตรการในการปรับปรุง โครงสร้างหนี้ของสถาบันการเงินจะต้องกำหนด
ไว้อย่างชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการของสถาบันการเงิน โดย
ผู้บริหารระดับสูงของสถาบันการเงินจะต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและมาตรการดังกล่าว

3.2 นโยบายและมาตรการที่กำหนดจะต้องครอบคลุมแนวทางในการพิจารณา
ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ทั้งกระบวนการ ได้แก่ การกำหนดวัตถุประสงค์ แนวทางในการวิเคราะห์
และคัดเลือกลูกหนี้ การติดตามดูแล การรายงานผลการปฏิบัติงานเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์
และนโยบายทางด้านบัญชีที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุง โครงสร้างหนี้

3.3 สถาบันการเงินจะต้องกำหนดระเบียบวิธีปฏิบัติเป็นลายลักษณ์อักษรเกี่ยวกับหน้าที่
และความรับผิดชอบในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ การอนุมัติ การรายงาน และการติดตามดูแลที่ชัดเจน
และแผนการปฏิบัติงาน (Action Plan) ในขั้นตอนต่าง ๆ ให้ครบถ้วนสมบูรณ์ ทั้งนี้ สถาบันการเงิน
จะต้องจัดตั้งกลุ่มเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ในการปรับปรุง โครงสร้างหนี้ที่เป็นอิสระจากเจ้าหน้าที่
สินเชื่อกู้ยืมรายนั้น เป็นผู้ทำหน้าที่ปฏิบัติงานตามกระบวนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ หรือ
อาจให้สถาบันการเงินอื่น หรือบุคคลที่สามเป็นผู้เชี่ยวชาญในการปรับปรุง โครงสร้างหนี้เป็นผู้ทำ
หน้าที่นั้นก็ได้ อย่างไรก็ตาม ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบจะต้องได้รับมอบหมายอำนาจในการต่อรองแทนใน
นามของสถาบันการเงินนั้นด้วย

การปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำหรับลูกหนี้ที่สถาบันการเงิน กรรมการ บุคคลที่เกี่ยวข้อง
กับกรรมการ หรือผู้บริหารของสถาบันการเงินนั้น เข้าข่ายมีความสัมพันธ์หรือมีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับ
โดยมีพฤติการณ์ให้บุคคลอื่นถือหุ้น ไว้แทนตนในลักษณะของตัวแทน โดยตรงหรือโดยปริยายหรือ
ตัวแทนซิด หรือเป็นตัวแทนซึ่งไม่เปิดเผยชื่อ เป็นการสร้างบริษัทเครือข่ายหรือควบคุมหรือผูกขาด
การบริหารงานของบริษัทจำกัดดังกล่าวในการประกอบกิจการอื่นทั้ง โดยตรงหรือโดยอ้อม จะต้อง
กำหนดให้สถาบันการเงินอื่นหรือบุคคลที่สามซึ่งไม่มีความสัมพันธ์หรือมีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับใด ๆ
กับสถาบันการเงินและลูกหนี้ เป็นผู้ทำหน้าที่ในการวิเคราะห์ฐานะและความสามารถในการจ่ายชำระ
หนี้ ตลอดจนกระแสเงินสดของลูกหนี้ ทั้งนี้ สถาบันการเงินอื่นหรือบุคคลที่สามจะต้องเป็นผู้ชำนาญ
การเฉพาะ ซึ่งได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเป็นที่ปรึกษาเกี่ยวกับการเงินหรือการดำเนินงาน หรือเป็น

ที่ปรึกษาทางการเงิน หรือธุรกิจการให้คำปรึกษาทางการเงิน หรือเป็นบริษัทที่ปรึกษาทางการเงินจากต่างประเทศขนาดใหญ่ที่มีชื่อเสียง มีความชำนาญ มีประสบการณ์เป็นที่ยอมรับ

ในกรณีสถาบันการเงินเข้าไปมีความสัมพันธ์หรือมีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับเนื่องจากการเข้าไปแก้ไขปัญหานี้ของลูกค้าหนึ่งนั้น ไม่ว่าจะก่อนหรือหลังจากที่หลักเกณฑ์นี้มีผลบังคับใช้ สถาบันการเงินไม่ต้องกำหนดให้มีสถาบันการเงินอื่นหรือบุคคลที่สาม เป็นผู้ทำหน้าที่วิเคราะห์ฐานะและความสามารถในการจ่ายชำระหนี้ ตลอดจนกระแสเงินสดของลูกค้าหนึ่ง ก็ได้

4. ขั้นตอนการปฏิบัติงานและการจัดทำเอกสารประกอบ

ในการจัดทำแผนการปฏิบัติงานและเอกสารที่เกี่ยวข้องในแต่ละขั้นตอน ให้ถือปฏิบัติ ดังนี้

4.1 ขั้นตอนการวิเคราะห์และจัดทำเอกสารเมื่อมีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

ควรมีการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ลูกหนี้และเอกสารที่เกี่ยวข้องประกอบการพิจารณาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ดังนี้

- (1) สาเหตุที่หนีมีปัญหาและเหตุผลที่มีการจ่ายชำระดอกเบี้ย และ/หรือต้นเงินล่าช้ากว่ากำหนด
- (2) ความรุนแรงของปัญหา และความเสียหายทางการเงินของลูกค้าหนึ่ง โดยพิจารณาจากงบการเงิน งบกระแสเงินสด และการประมาณการทางการเงิน รวมทั้งการประเมินสถานการณ์ทางการตลาด ตลอดจนสภาพแวดล้อมที่จำเป็น และเกี่ยวข้องกับฐานะและการดำเนินงานของลูกค้าหนึ่ง
- (3) การคาดการณ์เกี่ยวกับการรับชำระหนี้คืนเต็มจำนวนทั้งต้นเงินและดอกเบี้ย ในกรณีที่มีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้และกรณีที่ไม่มีปรับปรุงโครงสร้างหนี้ รวมทั้งการจัดทำอัตราส่วนทางการเงินต่าง ๆ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงฐานะและการดำเนินงานของลูกค้าหนึ่ง
- (4) การประเมินคุณภาพการบริหารของลูกค้าหนึ่ง โดยมุ่งเน้นประสิทธิภาพขององค์กร ในกรณีที่จำเป็นอาจต้องมีการปรับโครงสร้างองค์กรใหม่ เช่น การเปลี่ยนโครงสร้างผู้ถือหุ้น กรรมการ ผู้บริหาร การจัดระบบการบริหารใหม่ การส่งผู้ที่มีประสบการณ์ในแต่ละด้านเข้าไปช่วยบริหารงาน เป็นต้น กรณีลูกหนี้บุคคลธรรมดา ควรจะกำหนดให้มีการเรียกหลักประกันเพิ่มเติม หรือกำหนดให้การค้ำประกันจากบุคคลที่เชื่อถือได้เพิ่มเติม
- (5) ความครบถ้วนของเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณาปรับปรุงโครงสร้างหนี้
- (6) การประเมินมูลค่าหลักประกัน (ถ้ามี) ตามหลักเกณฑ์การประเมินมูลค่าหลักประกันของสถาบันการเงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

(7) แนวคิดหรือสมมติฐานเกี่ยวกับการประมาณการกระแสเงินสด ซึ่งควรตั้งอยู่บนความสมเหตุสมผลและความเป็นไปได้

(8) การพิจารณา ข้อสรุป และการอนุมัติเกี่ยวกับเงื่อนไขผ่อนปรนที่ควรให้ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ได้แก่ การลดอัตราดอกเบี้ย การลดต้นเงิน การลดดอกเบี้ยที่ลูกหนี้ค้างชำระ และการขยายระยะเวลาการชำระหนี้ เป็นต้น ทั้งนี้ เงื่อนไขดังกล่าวจะต้องสอดคล้องกับอายุโครงการของลูกหนี้ (Economic Life) หรือระยะเวลาการให้บริการของโครงการลูกหนี้ รวมทั้งสอดคล้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ และช่วยทำให้ฐานะการเงินของลูกหนี้ดีขึ้นจนมีความสามารถจ่ายชำระหนี้คืนภายใต้เงื่อนไขที่มีการปรับปรุงใหม่ได้ตลอดไป

(9) จัดทำตารางแสดงการชำระหนี้คืนหลังการปรับปรุงเงื่อนไขการชำระหนี้ที่สอดคล้องกับความสามารถชำระหนี้ของลูกหนี้

(10) รายละเอียดเงื่อนไขทางการเงินต่าง ๆ เช่น การห้ามจ่ายเงินปันผล การลดทุน เพื่อให้ผู้ถือหุ้นเดิมรับภาระในส่วนนี้ก่อนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ การให้เพิ่มทุน การสงวนสิทธิสำหรับการปรับอัตราดอกเบี้ยสูงขึ้นตามความสามารถในการจ่ายชำระหนี้ของลูกหนี้ เป็นต้น

(11) จัดทำเอกสารหลักฐานและสัญญาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ให้ครบถ้วนและมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมาย

(12) กรณีมีการให้กู้ยืมเงินเพิ่มเติมภายหลังการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ สถาบันการเงินจะต้องระมัดระวังผลกระทบของการใช้เม็ดเงินใหม่อย่างชัดเจน ซึ่งจะต้องไม่ใช่การนำเม็ดเงินใหม่ที่เพิ่มมาใช้เพื่อชำระหนี้เดิม

4.2 ขั้นตอนการติดตามผลหลังการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

จะต้องจัดให้มีระบบการติดตามลูกหนี้ภายหลังการปรับปรุงโครงสร้างหนี้อย่างใกล้ชิดเป็นพิเศษ เพื่อให้แน่ใจได้ว่าลูกหนี้จะสามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขของสัญญาใหม่ได้ เช่น

(1) กำหนดให้มีการจัดทำรายงานความคืบหน้าเสนอผู้บริหารอย่างน้อยเดือนละครั้ง โดยรายงานนี้จะต้องแสดงถึงพัฒนาการล่าสุด แผนการปฏิบัติงานที่ทำอยู่ในปัจจุบัน และแนวโน้มที่จะได้รับชำระหนี้คืนในที่สุด

(2) กำหนดให้ลูกหนี้จัดส่งงบการเงินและทำการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินต่าง ๆ

เพื่อติดตามฐานะและการดำเนินงานของลูกหนี้ได้อย่างต่อเนื่อง โดยตลอด รวมทั้งกำหนดให้ลูกหนี้ต้องรายงานผลการปฏิบัติตามเงื่อนไขทางการเงินต่าง ๆ เช่น การห้ามจ่ายเงินปันผล การลดทุน การเพิ่มทุน เป็นต้น

(3) กำหนดวิธีการแก้ไขปัญหาลูกหนี้ที่ไม่สามารถชำระหนี้ตามสัญญาหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

5. วิธีปฏิบัติทางบัญชีเกี่ยวกับการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา

5.1 วิธีปฏิบัติทางบัญชีนี้ ในช่วงแรกให้ถือปฏิบัติสำหรับลูกหนี้ประเภทธุรกิจ (Corporate Loans) ที่มีราคาตามบัญชีรวมดอกเบี้ยค้างรับตั้งแต่ 50 ล้านบาทขึ้นไป และนับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2544 เป็นต้นไป ให้ถือปฏิบัติสำหรับลูกหนี้ดังกล่าว ตั้งแต่ 20 ล้านบาทขึ้นไป ดังนี้

(1) ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหาโดยยินยอมผ่อนปรนเงื่อนไขการชำระหนี้ให้แก่ลูกหนี้ ให้สถาบันการเงินบันทึกส่วนสูญเสียที่เกิดขึ้นจากการคำนวณราคาตามบัญชีใหม่ของลูกหนี้คงค้าง ตามลำดับวิธีต่อไปนี้

ก) คำนวณมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดรับตามเงื่อนไขใหม่ในการชำระหนี้ที่เป็นผลมาจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ โดยใช้อัตราส่วนลดที่ระบุอยู่ใน (4)

ข) ให้ใช้ราคาตลาดของลูกหนี้ หากลูกหนี้นั้นมีการซื้อขายในตลาด และสามารถทราบราคาซื้อขายได้ เช่น ราคาประมูลจากองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน เป็นต้น

ค) ให้ใช้ราคายุติธรรมของหลักทรัพย์ที่เป็นประกันซึ่งประเมินขึ้นตามหลักเกณฑ์การประเมินมูลค่าหลักประกันของสถาบันการเงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ในกรณีที่หลักทรัพย์นั้นจะเป็นที่มาของกระแสเงินสดรับจากการชำระหนี้

เมื่อราคาตามบัญชีใหม่ที่คำนวณได้ต่ำกว่าราคาตามบัญชีเดิมรวมดอกเบี้ยค้างรับของลูกหนี้คงค้าง สถาบันการเงินจะต้องบันทึกส่วนสูญเสียทั้งหมดในงบกำไรขาดทุนสำหรับงวดนั้น ในการตั้งค่านี้อ่อนไหวจะสูญเสียสำหรับส่วนสูญเสียที่เกิดขึ้นให้สถาบันการเงินค้ำเงินถึงค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่ตั้งไว้แต่เดิมด้วย ทั้งนี้ ยกเว้นลูกหนี้ที่มีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ก่อนสิ้นปี พ.ศ.2543 ให้ถือปฏิบัติตามข้อ 6.2

(2) กรณีที่สถาบันการเงินรับชำระหนี้โดยการรับโอนสินทรัพย์ ตราสารการเงิน หรือ ทรัพย์สินของลูกหนี้ที่เกิดจากการแปลงหนี้เป็นทุน ให้สถาบันการเงินตัดจำหน่ายยอดลูกหนี้ให้หมดไป

และบันทึกบัญชีสินทรัพย์ที่ได้รับ โอนมาด้วยราคายุติธรรมของสินทรัพย์นั้น ส่วนสูญเสียที่เกิดขึ้นให้บันทึกในงบกำไรขาดทุนทันทีที่มีการรับโอน โดยให้คำนึงถึงค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่ตั้งไว้แต่เดิมด้วย

กรณีรับชำระหนี้บางส่วนโดยการรับ โอนสินทรัพย์ ตราสารการเงิน หรือรับทุนของลูกหนี้ที่เกิดจากการแปลงหนี้เป็นทุน ก็ให้ปฏิบัติตาม (2) ก่อนแล้วจึงปฏิบัติตาม (1) สำหรับหนี้ส่วนที่เหลือ

(3) ในการประมาณการเกี่ยวกับกระแสเงินสดที่จะได้รับจากปรับปรุงโครงสร้างหนี้ สถาบันการเงินจะต้องดำเนินการ โดยมีสมมติฐานที่สมเหตุสมผลและหลักฐานมีน้ำหนักเชื่อถือได้ รวมทั้งจะต้องพิจารณาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อกระแสเงินสดอย่างครบถ้วน เพื่อให้การประเมินกระแสเงินสดในอนาคตใกล้เคียงความเป็นจริงมากขึ้น

ทั้งนี้ ในการประมาณการกระแสเงินสดข้างต้น ไม่ให้สถาบันการเงินนำกระแสเงินสดที่ยังไม่มีความแน่นอนว่าจะได้รับ ได้แก่ เงินต้นหรือสิทธิในการปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ย หากกิจการของลูกหนี้ฟื้นตัวขึ้น หรือสิทธิในการแปลงสภาพของหุ้นผู้แปลงสภาพ เป็นต้น มารวมในการคำนวณมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสด

(4) อัตราส่วนลดที่ใช้ในการคำนวณมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดรับ ให้สถาบันการเงินใช้อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (Effective Rate) ที่มาจากสัญญาเดิมก่อนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

ก) ในกรณีอัตราดอกเบี้ยตามสัญญาเดิมเป็นอัตราดอกเบี้ยลอยตัวหรือไม่คงที่ เช่น $MLR+2\%$ ให้สถาบันการเงินใช้อัตราดอกเบี้ยที่อิงกับอัตราดอกเบี้ยลอยตัว เป็นอัตราส่วนลด อย่างไรก็ตาม หากวิธีการดังกล่าวจะเป็นภาระในการคำนวณส่วนสูญเสียและปรับปรุงเงินสำรองอันเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยลอยตัวทุกครั้งไป สถาบันการเงินอาจจะใช้อัตราดอกเบี้ยลอยตัว ณ วันที่มีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ หรือ ณ วันที่หนี้ถูกจัดชั้น เป็นอัตราคงที่เพื่อใช้เป็นอัตราส่วนลด ก็ได้ แต่เมื่อเลือกใช้วิธีการใดแล้วจะต้องใช้ตลอดไปโดยสม่ำเสมอกับลูกหนี้ที่มีลักษณะเดียวกัน

ข) ในกรณีที่สถาบันการเงินให้กู้ยืมระยะสั้น โดยไม่สอดคล้องกับโครงสร้างธุรกิจของลูกหนี้ สถาบันการเงินควรปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้นั้นให้สอดคล้องกับโครงสร้างของธุรกิจลูกหนี้ และอาจใช้อัตราดอกเบี้ยระยะยาวแทนอัตราดอกเบี้ยระยะสั้นตามสัญญากู้ยืมเดิม เป็นอัตราที่ใช้คิดส่วนลด ก็ได้ แต่เมื่อเลือกใช้วิธีการใดแล้วจะต้องใช้ตลอดไปโดยสม่ำเสมอกับลูกหนี้ที่มีลักษณะเดียวกัน ทั้งนี้ อัตราดอกเบี้ยระยะยาวนั้นควรที่จะเหมาะสมและสอดคล้องกับระยะเวลาในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้และเป็นอัตราที่สถาบันการเงินนั้น ได้ให้แก่ลูกหนี้รายอื่นที่กู้ยืมระยะยาว ณ วันที่ให้กู้ยืมด้วย โดยจะต้องมีหลักฐานเอกสารอ้างอิงที่มาของอัตราดอกเบี้ยนั้นด้วย

(5) สถาบันการเงินจะต้องประเมินคุณภาพหนี้ของลูกหนี้อย่างน้อยทุกไตรมาส หลังการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ หากสถาบันการเงินพบว่า จำนวนและวันถึงกำหนดของกระแสเงินสด ครอบคลุมทั้งอัตราดอกเบี้ยในกรณีที่เป็นอัตราดอกเบี้ยลอยตัวได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมีนัยสำคัญ หรือราคาตลาดของลูกหนี้หรือราคายุติธรรมของหลักทรัพย์ที่เป็นประกันแตกต่างกันแตกต่างไปอย่างมีนัยสำคัญจากที่บันทึกไว้เดิม ให้สถาบันการเงินประเมินราคาตามบัญชีใหม่ของลูกหนี้ โดยใช้หลักการตามที่กล่าวมาแล้ว ใน (1)-(4) การปรับปรุงราคาตามบัญชีใหม่ของลูกหนี้ ให้สถาบันการเงินปรับปรุงกับบัญชีค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ อย่างไรก็ตาม การปรับปรุงนี้ต้องไม่ทำให้ราคาตามบัญชีที่บันทึกไว้เดิมหรือเงินลงทุนในลูกหนี้ (จำนวนที่สถาบันการเงินจ่ายเพื่อให้ได้ลูกหนี้นี้มาครอง กรณีที่มีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ลูกหนี้ที่ซื้อมา) เพิ่มสูงขึ้น

เพื่อให้สถาบันการเงินมีระยะเวลาปรับตัว ในช่วงแรกของการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ก่อนสิ้นปี พ.ศ. 2543 นี้ สถาบันการเงินอาจใช้ราคายุติธรรมของหลักประกัน เพื่อคำนวณส่วนสูญเสียนอกระบบการใช้วิธีมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดรับก็ได้

5.2 สำหรับลูกหนี้ที่มีราคาตามบัญชีต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้ในข้อ 5.1 วรรคแรก สถาบันการเงินอาจถือปฏิบัติตามวิธีการอื่นนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในข้อ 5.1 ได้ แต่จะต้องระบุวิธีการนั้นไว้เป็นลายลักษณ์อักษรในการกำหนดนโยบายและมาตรการในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ด้วย

5.3 ลูกหนี้ประเภทอุปโภคบริโภคที่มีปัญหา ที่ได้รับการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ เช่น ลูกหนี้บัตรเครดิต ลูกหนี้เช่าซื้อ และลูกหนี้สินเชื่อที่อยู่อาศัย เป็นต้น สถาบันการเงินอาจประเมินส่วนสูญเสียบนกลุ่มรวมกัน โดยใช้วิธีสถิติ หรืออาจถือปฏิบัติตามวิธีที่กล่าวในข้อ 5.1 ก็ได้

6. การจัดชั้น การเปลี่ยนสถานะการจัดชั้นและการกันเงินสำรอง

6.1 เมื่อได้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้แล้ว สถาบันการเงินจะต้องปฏิบัติ ดังนี้

(1) รับรู้รายได้ตามเกณฑ์เงินสด (ทั้งรายได้ดอกเบี้ยและรายได้อื่นทุกประเภท ที่จะได้รับในอนาคต)

(2) เปลี่ยนสถานะการจัดชั้นของลูกหนี้

ในกรณีลูกหนี้ที่ถูกจัดชั้นเป็นสงสัยจะสูญ หรือสูญ ให้จัดชั้นเป็นต่ำกว่ามาตรฐาน ส่วนลูกหนี้ที่ถูกจัดชั้นเป็นต่ำกว่ามาตรฐาน หรือ กล่าวถึงเป็นพิเศษ ให้คงการจัดชั้นเช่นเดิมต่อไป

(3) เมื่อลูกหนี้ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขการชำระเงินตามสัญญาการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ใหม่ติดต่อกันไม่น้อยกว่า 3 เดือน หรือ 3 งวดการชำระเงิน แล้วแต่ระยะเวลาใดจะนานกว่า สถาบันการเงินจึงจะสามารถบันทึกบัญชีรับรู้รายได้ตามเกณฑ์สิทธิได้ใหม่และเปลี่ยนเป็นลูกหนี้จัดชั้นปกติได้

(4) ในกรณีที่สถาบันการเงินให้ลูกหนี้กู้ยืมเงินเพิ่มเพื่อการฟื้นฟูกิจการ หากเงินให้สินเชื่อใหม่นี้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ตามหนังสือที่ ธป.ท.ง.(ว) 1399/2541 และ 1400/2541 ลงวันที่ 16 เมษายน 2541 เรื่อง การให้กู้ยืมจำนวนใหม่แก่ลูกหนี้ที่จัดชั้นแล้ว สถาบันการเงินไม่ต้องจัดชั้นเงินให้สินเชื่อส่วนนี้

6.2 การกั้นเงินสำรองสำหรับส่วนสูญเสียจากการปรับปรุง โครงสร้างหนี้

(1) การกั้นเงินสำรองสำหรับส่วนสูญเสียสุทธิที่เกิดขึ้นจากการปรับปรุง โครงสร้างหนี้ สามารถทยอยกันสำรองได้ เฉพาะสำหรับลูกหนี้ที่มีการปรับปรุง โครงสร้างหนี้ก่อนสิ้นปี พ.ศ.2543 เท่านั้นเพื่อให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การกั้นสำรองสำหรับสินทรัพย์จัดชั้น ดังนี้

- ภายในวันสิ้นงวดการบัญชีครั้งหลังของปี พ.ศ.2541 ให้กั้นเงินสำรอง ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 20 ของจำนวนเงินที่ต้องกันสำรอง
- ภายในวันสิ้นงวดการบัญชีครั้งแรกของปี พ.ศ.2542 ให้กั้นเงินสำรอง ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 40 ของจำนวนเงินที่ต้องกันสำรอง
- ภายในวันสิ้นงวดการบัญชีครั้งหลังของปี พ.ศ. 2542 ให้กั้นเงินสำรอง ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 ของจำนวนเงินที่ต้องกันสำรอง
- ภายในวันสิ้นงวดการบัญชีครั้งแรกของปี พ.ศ. 2543 ให้กั้นเงินสำรอง ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของจำนวนเงินที่ต้องกันสำรอง
- ภายในวันสิ้นงวดการบัญชีครั้งหลังของปี พ.ศ. 2543 ให้กั้นเงินสำรอง ให้ครบถ้วน

(2) หากระยะเวลาของสัญญาการปรับปรุง โครงสร้างหนี้สั้นกว่าระยะเวลาของการ ทยอยกันเงินสำรองข้างต้น สถาบันการเงินจะสามารถทยอยกันเงินสำรองได้ไม่เกินระยะเวลาที่เหลือ ของสัญญาการปรับปรุง โครงสร้างหนี้

(3) ในระหว่างช่วงการติดตามผลการปฏิบัติตามสัญญาการปรับปรุง โครงสร้างหนี้ ก่อนเปลี่ยนสถานะเป็นหนี้ปกติ สถาบันการเงินจะต้องกันเงินสำรองอย่างต่ำตามเกณฑ์การจัดชั้นของ ธนาคารแห่งประเทศไทย เว้นแต่กรณีที่เงินสำรองสำหรับส่วนสูญเสียจากการปรับปรุง โครงสร้างหนี้ มีจำนวนสูงกว่าจำนวนเงินที่ต้องกันสำรองตามเกณฑ์การจัดชั้นของธนาคารแห่งประเทศไทยแล้ว และสถาบันการเงินจะต้องกันเงินสำรองสำหรับส่วนสูญเสียให้ครบถ้วนภายหลังจากการเปลี่ยนสถานะ เป็นหนี้ปกติแล้วด้วย

(4) ในกรณีที่สถาบันการเงินได้กั้นเงินสำรองของเงินให้สินเชื่อทั้งสิ้นไว้แล้วมากกว่า จำนวนเงินที่ต้องทยอยกันเงินสำรองในแต่ละงวด สถาบันการเงินจะต้องคงจำนวนเงินกันสำรอง ดังกล่าวไว้ในบัญชีต่อไปจนกว่าจะกันเงินสำรองได้ครบถ้วนแล้ว หรือจะไม่สามารถยกเลิกรายการเงินที่

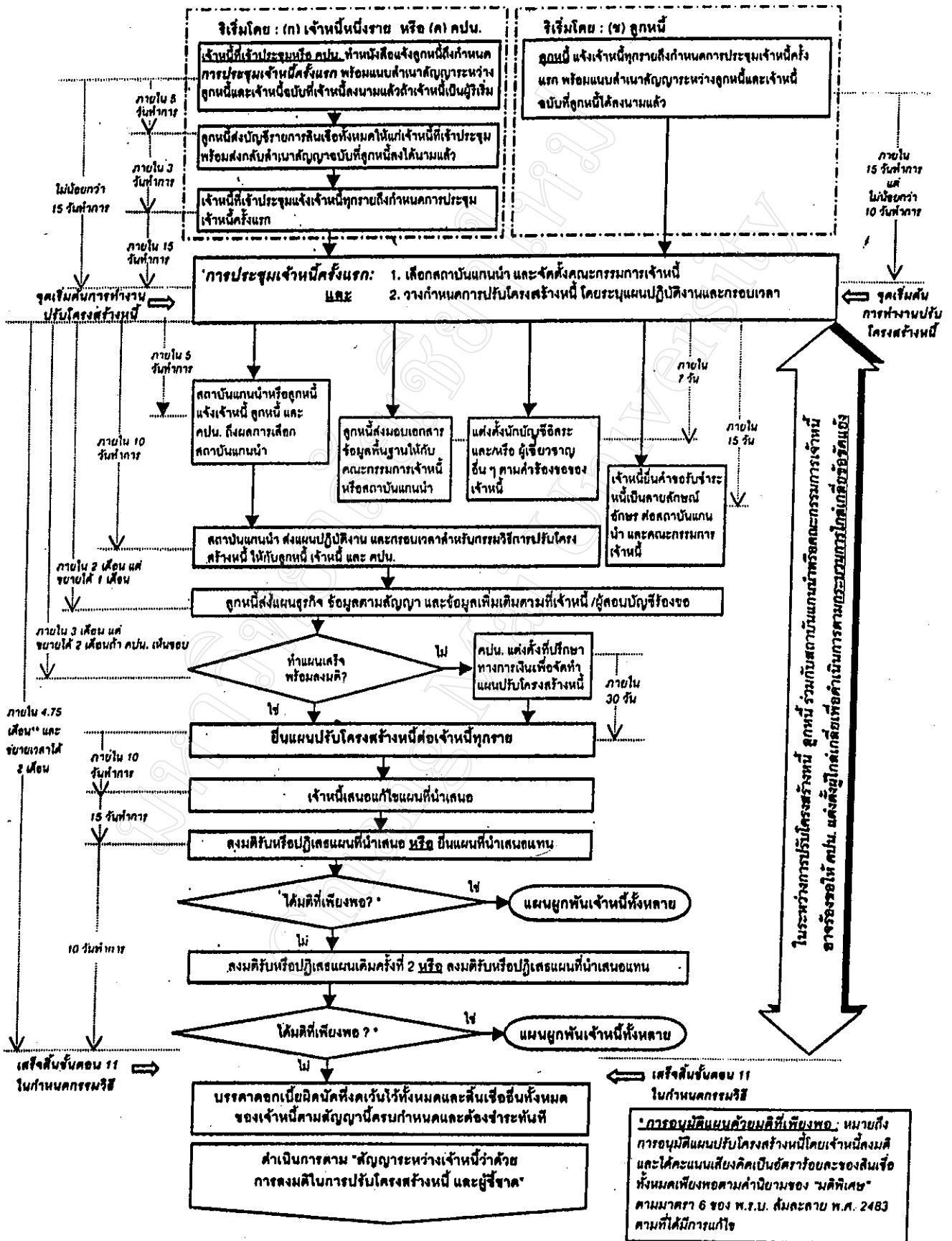
กันสำรองไว้แล้วกลับมาเป็นรายได้ จนกว่าสถาบันการเงินสามารถกันเงินสำรองได้ครบถ้วนเต็มร้อยละ 100 ของเงินสำรองของลูกค้าหนี้และสินทรัพย์จัดชั้นทุกประเภทที่ต้องกันทั้งสิ้นแล้ว

6.3 ในกรณีที่ลูกหนี้ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการชำระใหม่ ให้นำระยะเวลาการค้างชำระรวมกับระยะเวลาการค้างชำระก่อนการปรับปรุง โครงสร้างหนี้ แล้วจัดชั้นตามหลักเกณฑ์การจัดชั้นของธนาคารแห่งประเทศไทย ตามระยะเวลาดังชำระที่กำหนด เช่น ถ้าค้างชำระรวมกันเกิน 3 เดือน จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน เป็นต้น และกันเงินสำรองตามระดับการจัดชั้นดังกล่าว อย่างไรก็ตาม หากคุณภาพหนี้ของลูกค้าหนี้เสื่อมลงกว่าเดิมก่อนที่จะมีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ สถาบันการเงินจะต้องจัดชั้นในระดับที่ต่ำกว่าเดิมหรือสอดคล้องกับระดับการจัดชั้นที่แท้จริงด้วย

7. การสั่งการของผู้ตรวจสอบ

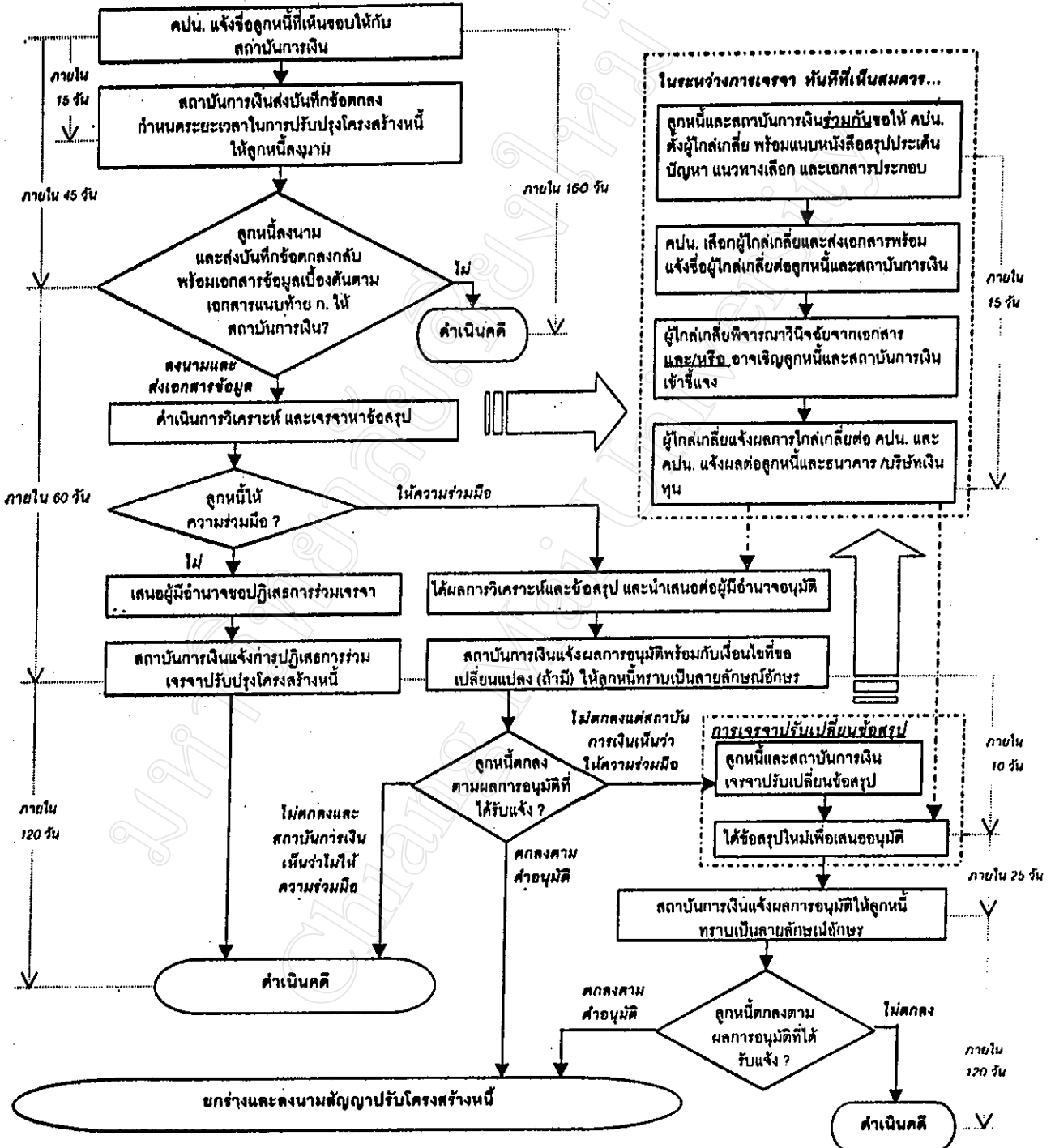
ในกรณีที่ผู้ตรวจสอบของธนาคารแห่งประเทศไทย เห็นว่าการปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำหรับลูกหนี้รายใด อาจมีเจตนาเพื่อชะลอปัญหาการจัดชั้นสินทรัพย์และการกันเงินสำรอง หรือหลีกเลี่ยงการระงับรับรู้ดอกเบี้ยค้างรับเป็นรายได้ รวมทั้ง มิได้มีการจัดทำเอกสารและการวิเคราะห์ฐานะและความสามารถในการชำระหนี้อย่างถูกต้อง หรือเป็นที่สังเกตเห็นได้โดยชัดเจนว่าลูกหนี้จะไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ได้ หรือมีการดำเนินการใด ๆ ที่ไม่ได้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดขึ้น ผู้ตรวจสอบของธนาคารแห่งประเทศไทยอาจพิจารณาสั่งการให้สถาบันการเงินเปลี่ยนสถานะการจัดชั้นของลูกค้าหนี้นั้นและให้กันสำรองให้เพียงพอ หรือสั่งให้ระงับการรับรู้รายได้ รวมทั้งให้ยกเลิกการบันทึกรายการดอกเบี้ยค้างรับที่บันทึกบัญชีไปแล้วด้วยก็ได้

กระบวนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามสัญญาระหว่างลูกหนี้และเจ้าหนี้ และสัญญาระหว่างเจ้าหนี้

** ถ้าไม่มีการนำเสนอแผนปรับโครงสร้างหนี้เพื่อลงมติใน 3 เดือนนับแต่วันประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรก กำหนดกรรมวิธีจะใช้เวลา 5.75 เดือน และขยายได้ 2 เดือน

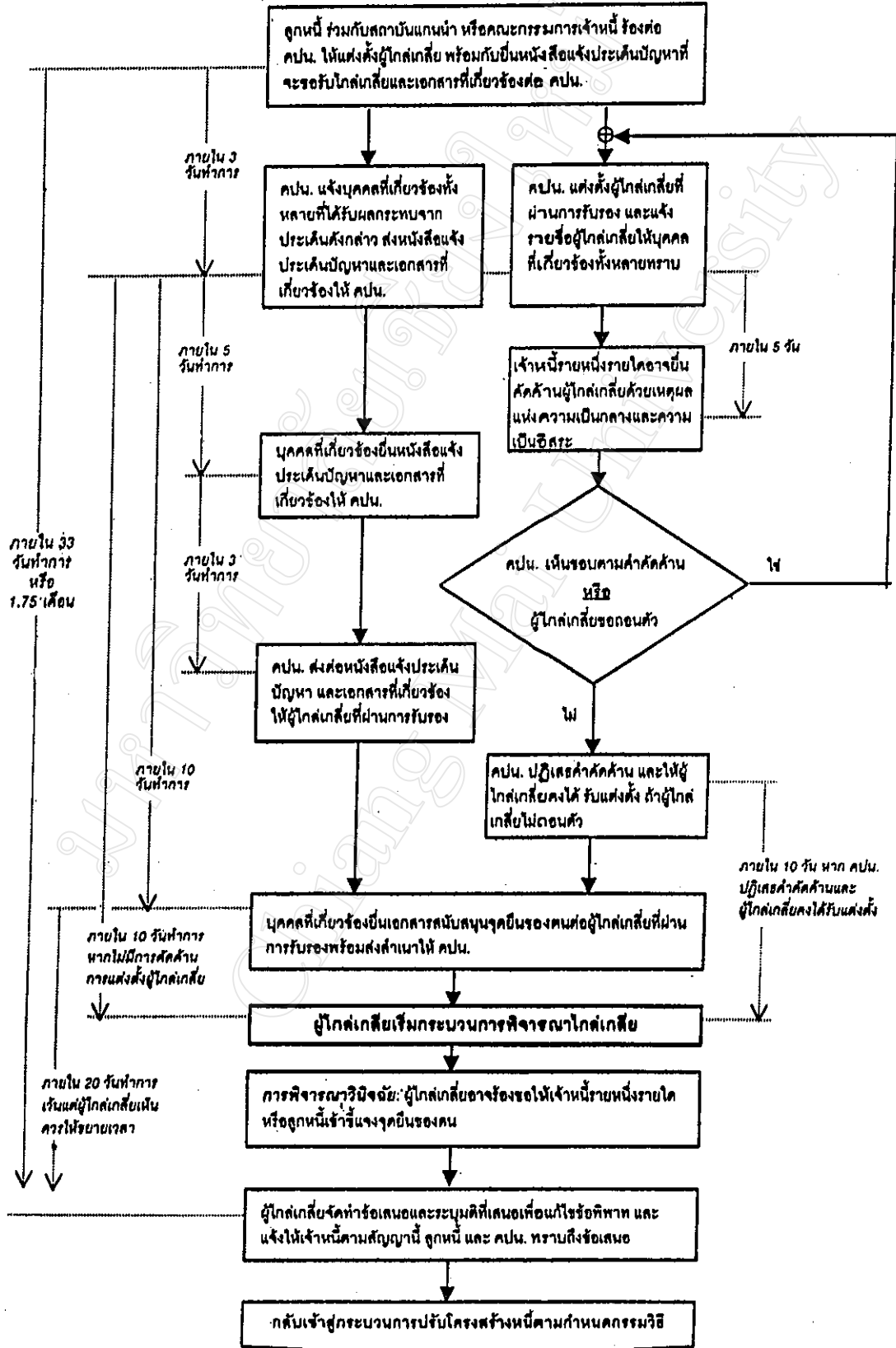
แผนภาพแสดงการดำเนินงานตาม
บันทึกข้อตกลงในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

* กระบวนการไกล่เกลี่ยแต่ละครั้งใช้เวลาประมาณ 15 วัน
* ถ้าไม่ผ่านกระบวนการไกล่เกลี่ย ใช้เวลาทั้งหมดประมาณ 60-95 วัน นับแต่วันที่ลูกหนี้ลงนามในบันทึกข้อตกลงฯ และอาจนานขึ้น 15 วัน ถ้าลูกหนี้และสถาบัน
การเงินร่วมกันยื่นคำร้องขอให้ บริษัท. แต่งตั้งผู้ไกล่เกลี่ยเพื่อไกล่เกลี่ยในระหว่างการเจรจาเพื่อหาข้อสรุปเพื่อนำเสนอต่อผู้มีอำนาจอนุมัติ

กระบวนการไกล่เกลี่ยตามสัญญาระหว่างลูกหนี้และเจ้าหนี้ และสัญญาระหว่างเจ้าหนี้

ณ ขณะใด ๆ ในระหว่างการปรับโครงสร้างหนี้...

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – สกุล

นายต่อศักดิ์ คำแสน

วัน-เดือน-ปี เกิด

23 มีนาคม 2510

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2528

มัธยมปลาย โรงเรียนสามัคคีวิทยาคม จังหวัดเชียงราย

พ.ศ. 2532

บัญชีบัณฑิต มหาวิทยาลัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่

พ.ศ. 2539

บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2532 – ปัจจุบัน

ธนาคาร ไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ฝ่ายการค้าต่างประเทศ

ตำแหน่งปัจจุบัน หัวหน้าสาขาการค้าต่างประเทศ 2